

MAGYAR LI

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA
VI., Vilmos császár-út 55.

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelősszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Ciano olasz külügyminiszter Berlinben

A német lakosság lelkes ünnepléssel fogadta a vendéget.
— Az Anglia elleni háború és az európai békeszervezés
a mostani német-olasz találkozáson

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) Ciano olasz külügyminiszter vasárnap délelőtt 10 óra 15 perckor megérkezett az anhalti pályaudvarra. Az olasz külügyminisztert a pályaudvaron Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter fogadta és melegen üdvözölte. Ciano berlini útjára elkísérte Buti nagykövet, protokollfőnök, Colesia követ és a külügyminisztérium több magasrangú tisztviselője. A fogadtatáson az anhalti pályaudvaron jelen volt Alfieri berlini olasz nagykövet, a nagykövetség tagjaival, valamint a fassió és a berlini olasz kolónia tagjai.

A kölcsönös, szívélyes üdvözlés után az olasz külügyminiszter és Ribbentrop elhaladt a pályaudvar előtt felállított díszszázad előtt, majd a Bellevue-kastélyba mentek. Itt Meissner államtitkár, a Führer elnöki irodájának főnöke fogadta Ciano. Az anhalti pályaudvartól a Bellevue-kastélyig végigvonuló utvonalon a sűrű sorokban álló lakosság lelkesen ünnepelte az olasz külügyminisztert.

Hitler birodalmi vezérnél vasárnap délután közel két óra hosszánig folytak a tárgyalások.

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) Hitler német birodalmi vezér és kancellár vasárnap délelőtt 11 óra 30 perckor fogadta Ciano olasz külügyminisztert. Ciano külügyminiszter Dönberg protokollfőnök és Alfieri olasz nagykövet kíséretében hagyta el a Bellevue-kastélyt. A birodalmi kancelláriai kapujában Meissner államminiszter és a Führer szárnysegéde üdvözölte az érkezőket. Hitler dolgozószobájában Ribbentrop jelenlétében kezdődtek meg a tárgyalások a Führer és Ciano között. Jelen volt a tanácskozáson Dino Alfieri olasz és Mackensen német nagykövet, Meissner ál-

Forradalmi jelentőségű alkotmányos átalakulás Franciaországban

Vichyből jelentik: Laval helyettes miniszterelnök — mint a Havas iroda jelenti — Franciaország egész politikai és szociális életét forradalmasító lépést kezdeményezett. Laval a nemzetgyűlés elé terjeszt egy határozatot, mely határozat a parlamentáris alkotmány megszüntetését és Pétainnek adandó teljhatalmat tervez. Ennek a tervnek alapján dolgozzák ki a francia állam új alkotmányát. Laval kijelentette, hogy ez az új rendszer szükségessé teszi az eddigi politikai pártok megszüntetését, úgy, hogy azokat egy állami egységpárt váltaná fel. Laval emlékeztetett arra, hogy igazi forradalomról van szó a francia történelemben. A Havas szerint biztosra vehető, hogy a nemzetgyűlés elfogadja a határozatot.

Ujabb jelentés szerint a francia kormány

lamminiszter és tolmácsi minőségben Schmidt követ. A tanácskozás 1 óra 15 perckor ért véget.

Az olasz lapok a berlini találkozót nagy jelentőségét hangoztatják.

Valamennyi vasárnap délelőtti olasz lap teljes címodalonnal, feltűnő formában közli Ciano Berlinbe érkezését és annak a diadális fogadtatásnak részleteit, amelyben Berlin népe a hazatérő Vezért részesítette. A lapok hangoztatják Ciano látoga-

Ciano két napig tartó látogatást tesz a nyugati megszállt területeken

A tengelyhatalmak teljes egységben készülnek a fegyveres végső döntésre
és az új Európa kiépítésére

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) Ciano olasz külügyminiszter vasárnap este különvonaton a nyugati megszállt területekre utazott. Utja két napot vesz igénybe és az egykori legfontosabb arcvonalszakaszon visz keresztül.

A Voce d'Italia című vasárnapi lapban Gayda, az olasz külpolitika beavatott közirója rándutat arra, hogy miközben Anglia és Franciaország, amelyek tegnap még örök szövetségesek voltak, egymás ellen fordultak, a tengelyhatalmak a legtekélyesebb egységben és összhangban készülnek a fegyveres döntésre és az új Európa kiépítésére. Egészen természetes, hogy Németország és Olaszország képviselői a háború jelen pillanatában találkozni akartak egymással, hogy összhangba hozzák terveiket, kezdeményéseiket és tevékenységüket. Alapelveik az, hogy mind harcban, mind politikai

tásának fontosságát a nemzetközi helyzet jelen pillanatában. A Messagero rendkívüli jelentőséget tulajdonít a látogatásnak azzal a ténnyel kapcsolatban is, hogy az közvetlenül a világ csodálatát kiváltó fényes győzelem másnapján, a hazatérő hazatérő diadális Vezér berlini bevonulása után történt. Kiemeli a lap, hogy Ciano találkozása a Vezérrel újabb ünnepélyes megpecsételése a két tengelyállam baráti együttműködésének. Ma már mindenütt tisztában vannak a tengelyhatalmak győzelmének felbecsülhetetlen következményeivel és azzal, hogy a két tengelyhatalom politikája biztosítékul szolgál az új rendnek. Ez pedig az egyes államokon belül a társadalmi jogon, a népek közötti viszonyban pedig a nemzetközi jogon alapul.

Hivatalos jelentés a vasárnap déli megbeszélésekről.

Berlinből jelentik: (Német Távirati Iroda.) Berlinben vasárnap a kora délutáni órákban a következő hivatalos jelentést adták ki:

— A Führer ma délután Ribbentrop jelenlétében fogadta Ciano olasz külügyminisztert. A fogadáson részt vett Alfieri berlini olasz és Mackensen római német nagykövet is.

akcióban együttthaladnak. Olaszország és Németország közös harca végső szakaszához közeledik. Az újabb rendezéssel kapcsolatban nem lehet közölni leleplezéseket. Európa ma csak annyit tudhat meg, hogy lényegbe vágó kérdésekről van szó. A háborúnak nincs vége. Anglia még mindig benne van a küzdelemben fenyegetéseivel és birodalmi anyagkészletével. De érzí már a tengelyhatalmak erejét és a maga egyre növekvő elszigeteltségét.

Nagy események a közeljövőben.

Madridból jelentik: A spanyol sajtó is foglalkozik Ciano németországi látogatásával. Az Arriba azt írja, hogy a római és berlini találkozások mindig nagy események előestéjén jelentkeztek. Bizonyosra vehető, hogy ez az újabb látogatás is nagy eseményeket ígér a közeljövőre.

Az olasz hivatalos sajtóiroda közlése.

Rómából jelentik: A berlini német-olasz tanácskozásról a Stefani-iroda a következőket jelentik:

— Berlinben nemcsak a háború, hanem a béke és újrendezés kérdésének is történelmi fontosságot tulajdonítanak. A tanácskozások bizalmas részleteit természetesen nem lehet elárulni, még csak sejtetni sem. A Stefani diplomáciai szerkesztőjének azonban módjában van megerősíteni, hogy a tengelyhatalmak között teljes a megértés mind a háború folytatásának, mind pedig az európai újrendezésnek kérdésében. Olaszország és Németország szilárdan menetelt eddig is egymás mellett és együtt jog menetelni továbbra is.

Végül megjegyzi a tudósító, hogy a Duce követe meglátogatta a nyugati csatateret, hogy elvigye az olasz szövetséges üdvözlését a győztes német hadseregnek.

Szezonvégi nagy olcsó elárusítás

Japport cukrászdával szemben

LUX

Bulevardul Regele Ferdinand 3.

Telefon: 15-39

CIPŐÁRUHÁZBAN

Telefon: 15-39

Női-, férfi- és gyermekcipők

Lei: 175, 225, 275, 325, 395, 495, stb.

Varrott talpu római szandálok számonként 7 lei

Libia új olasz főkormányzójának ünnepélyes beiktatása

Az angol uralom alatti muzulmánok felszabadítása

Rómából jelentik: Graziani tábornok, Libia új főkormányzója és az északafrikai fegyveres erők főparancsnoka Tripolisban fogadta a muzulmán előkelőségeket. Beszédében megemlékezett a hősi halált halt Balbo tábornagról és utalt arra, hogy tíz év alatt milyen hatalmas alkotásokat hozott létre a Duce elgondolásának megfelelően. Graziani ezután emlékeztetett arra, hogy milyen hősiességgel harcoltak

a libiai hadosztályok Etiópiában, majd felszabadította a bennszülött és olasz lakosságot, sorakozzanak mögéje, hogy együttes erővel kivihassák a győzelmet, mely felszabadítást jelent a most angol uralom alatt élő muzulmánok számára is. A bennszülött lakosság egyik vezetője hangoztatta Libia lakosságának feltétlen hűségét a közös haza iránt.

A francia fegyverszüneti bizottság vezetője és a francia kormány hazugságnak bélyegezte Knickerbocker amerikai újságírónak azt a közlését, hogy a németek a francia hadihajókat birtokba akarták venni

Berlinből jelentik: Knickerbocker, amerikai újságíró a francia hajóraj elleni angol támadás igazolására azt állította, hogy Anglia számára életkérdés volt annak megakadályozása, hogy a francia hajóraj ne kerüljön a németek kezére. Szerinte a németek minden eszközt felhasználtak a francia tengerésztszettek megfélemlítésére és megadásra bírására. Hutzinger tábornok ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy Knickerbocker állításai elejétől végig koholmányok. Hasonló cáfolatot adott ki a francia kormány is.

Francia tilalom az angol hadihajók ellen.

Vichyből jelentik: Jólértesült francia körök szerint a francia kormány megtámasztás terhe alatt megtiltotta az angol hadihajóknak és repülőgépanyahajóknak, hogy a francia partoktól számított husz mérföldes övezetbe behatoljanak.

A francia kormány eltiltotta a külföldiek bentazását s a bennlakó külföldiek távozását.

Vichyből jelentik: A külföldieknek megtiltották a Franciaországba való belépést egészen különleges esetek kivételével. A július 4-ike előtt kiadott vízumokat, ha azok tulajdonosai még nem lépték át a francia határt, érvénytelennek tekintik. Egyidejűleg megtiltották a külföldieknek, hogy további intézkedésig jelenlegi franciaországi lakóhelyükről eltávozzanak.

A francia légitámadás jelentős károkat okozott Gibraltárban. Menekülnek az angol hadihajók.

Gibraltárból jelentik: (Stefani.) A francia bombavető által végrehajtott támadás jelentős károkat okozott a gibraltári erődben és a kikötőben horgonyzó angol hadihajóknak. A francia bombavető repülőgépek a heves légelhárítás ellenére, sértetlenül távoztak el. Valamennyi angol hadihajó — egy torpedónaszád kivételével — sietve elhagyta Gibraltárt.

A Stefani iroda jelentése szerint a Casablancában tartózkodó francia hadihajók üldözésre vették az angol kereskedelmi hajókat, amelyek az óceán felé menekültek.

Vasárnap este több ismeretlen nemzetiségű felderítő repülőgép szállt igen nagy magasságban Gibraltár felett. Új rendelkezés értelmében az éjjeli óráktól reggel 7 óráig Gibraltárban tilos minden hangos jelzés, amelyet össze lehetne tévesztetni a légvédelmi riadót jelző sziréna hangjával.

Zátonyra futott francia hadihajók.

Algirából jelentik a francia tájékoztató szolgálat: Három nagy francia hadihajó és egy köny-

nyebb hadihajó zátonyra futott. A hadikikötő mérnökei most tanulmányozzák, hogyan lehetne a hajókat a zátonyról levontatni.

Angol repülőek bombázták a zátonyra futott Dunkerquet.

Londonból jelentik: Az angol tengernagyi

Terka néni

Irta: Pogány Kázmér

Terka néni nagyon szépet álmódott az uráról. Együtt jártak valami nagy erdőben, ahol esodálatosan sok volt Terka néni kedves virága, a kék harangvirág. Ültek egy padon s egymás kezét fogva nézték, mint mászik át az erdei uton egy testes esigabiga. A fejük fölött lombosodó öreg tölgyfa levelei közt egy harátcinege pittyegett. Ez volt az egyetlen nesz, egyébként csönd volt, nagy csönd, amilyen csak ritkán szokott lenni a budai erdőben. Valami kedves boldogságot mondhatott Márton bácsi, Terka néni már nem emlékezett rá, hogy mit, de valami olyat, hogy édesen megbizsergett tőle öreg nő szíve. Ezt az édességet érezte még akkor is, amikor felébredt s huszonhétéves házasságának mindennapi szokása szerint átszólt a másik szobába:

— Jól aludtál, Marci?

Válasz nem jött, hűvös némaság felett s Terka néni a hirtelen fájdalom nyilalásával eszmélt rá arra, hogy ura már hat hete halott, könnnyugszik a rákosi temető messzeségében. Terka néni felült az ágyban s kicsit elsirdogált, mert a sírástól mindig megkönnyebbült a szíve. Milyen boldog is vagyok, gondolta magában, átszólok az uramnak, mintha élne, pedig szegény Marcinak talán már a csontja is elporladt. Aztán elmélázott azon, hogy házasságuk elején milyen szépen elsétálgattak majd minden héten a budai hegyek árnyas lankáin, mennyi tarka virágot szedtek s milyen jól megoszonnáztak egy-egy tisztáson, csak úgy papírból. Egyszer özikét is láttak, egyszer meg szemük előtt rebhent fel egy félénk gyorsasággal tovaszálló sárgarigó. Boldog idők voltak azok. De aztán Marci elszokott a vasárnapi kirándulásoktól, inkább kocsimába ment, elpityizálgatott barátaival s csak tizenegy óra tájban került haza. Ha Terka néni ilyenkor szólni mert, Marci bácsi olyan ingerülten és kurtán válaszolt, hogy szelíd felesége ijedten el-

hivatal közli, hogy az angol tengeri haderőnek a francia hajóhad elleni támadása során a Dunkerque francia hadihajó megsérült és zátonyra futott. Megjegyzi a jelentés, hogy angol vadászrepülőgépek szombat reggel megtámadták a zátonyra futott Dunkerquet. A már amúgy is sérült francia hajót hat bombatalálat érte. Két angol repülőgép nem tért vissza.

Madridból jelentik: A francia határt az ellenőrző német hatóságok lezárták. Szombat óta tilos a határ átlépése Franciaország és Spanyolország között.

Martinique mellett is összetűzés készül angol és francia hajók között. Amerikai hajósegítség indult Martinique-ba.

Rómából jelentik: A Stefani iroda newyorki jelentése szerint öt amerikai torpedóromboló Martinique felé indult, hogy öröködjének annak helyzete felett. Az amerikai intézkedés azzal az ultimátummal kapcsolatos, amelyet a Martiniqueban állomásozó francia hajókhoz intéztek az angolok. A francia hajók parancsnoksága elhatározta, hogy nem adja meg magát és ellenáll.

Belgrádba és Moszkvába ugyanaznap érkeztek meg a két állam követei

Uj bolgár követ Szovjetországra.

Moszkvából jelentik: Jugoszlávia új moszkvai követe vasárnap megérkezett a szovjet fővárosba. A pályaudvaron a szovjet kormány képviselői fogadták.

Belgrádból jelentik: Plotnyikov, a szovjet unió első belgrádi követe vasárnap a követség személyzetével együtt megérkezett a jugoszláv fővárosba. A szovjet követ Belgrád felé utatában kiszállt Szófiában. Itt nyilatkozott a sajtó képviselőinek és kijelentette, hogy ő nyitja meg a belgrádi első szovjet követséget. Hangoztatta továbbá, hogy meggyőződése szerint a két ország közötti harati viszony lehetővé teszi az idegenforgalom növekedését.

Moszkvából jelentik: A szovjet főváros politikai köreiben híre jár, hogy a szovjet kormány hozzájárult Stanjenov Ivan bolgár követ kinevezéséhez.

hallgatott. Hallgass volt a neve Terka néniének akkor is, amikor évek múltával Marci bácsi anyjára rákapott a kocsimára, hogy este se tudott róla lemondani. Csak bekapta a vacsorát, fogta vastag, öreg botját s elballagott a „Három rózsaszál”-ba kártyázni, meg inni „azokkal a haszontalanokkal.”

Terka néniének most már ez nem fájt anyjára, mint akkor. Emlékei közt ma már inkább azok a r'itka órák fényesedtek ki, amikor Marci figyelmes volt vele, pl. amikor egyszer — van ennek már hat éve is — tréfásan megölelte s csókot cuppantott ráncos, öreg arcára, vagy amikor, még régebben, egyetlen kis leányuk halála után, egymás mellett ültek a diványon s könnyeik összefolytak Terka néni konyhai kötényén. Az is szép volt, amikor egy nyáron lementek a Balatonra s csónakáztak is, vagy amikor a zebegényi erdőben az a mulatságos esetük volt. Ugy történt, hogy eprészés közben az egyik erdőszéli bokor felől gyanús esörtetést hallottak, amitől Terka néni — de szép fiatal asszony voltam még akkor! — úgy megijedt, mint egy hat éves kisleány, de Marci bácsinak nem szállt inába a bátorsága, hanem szegességtől turistabotjával neki támadt a bokor mögött lekelődő vaddisznónak s fel is riasztott egy hatalmas — nyulat.

Felkelődött Terka néni az ágyból, felöltözött s miközben kis kávéját kavargatta a tűzhelyen, felszáradtak könnyei. Sőt, ahogy szép élmán eltűnődött, kicsit meg is vidámedott. Képzeld, mit álmódtam — mesélte takarítás után a vele közös udvaron lakó Bognárnénak — az uramuzul sétáltam együtt. Azzal elmondott mindent s a végén hozzátette:

— Mert tudja, Bognárné, az én uram kicsit goromba ember volt, néha csúnyán rám ripakodott, de eleinte szeretett, szeretett nagyon.

Bognárné ezt nem igen tudta elhinni, mert rég elhervadtak Terka néni egykor szeretőival szépségének legigénytelenebb virágai is, de nem szólt semmit. Azon sem esodálgozott, hogy szép álmának hatása alatt, mintegy köszönetül az álmok jóságos angyalának, Terka néni délután felvette régi ünneplős ruháját s kiment a temetőbe.

Vasárnapi hadijelentések

Angol hajók tömeges pusztulása. — A németek 10 angol repülőgépet lőttek le, két német gép eltűnt

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnokságának vasárnap délutáni jelentése a következőket mondja:

Egy német gyorsaságú elsüllyesztett egy hatezer tonnás angol gőzöst. A légi erők sikeresen támadták Dél-Anglia katonailag fontos célpontjait. Az egyik kikötőben egy közepméretű bomba teletalálattal felgyújtott egy nyolcezer tonnás kereskedelmi hajót. Az Északi-tenger középső részén megtámadtak egy angol hajókötélkeket. Két angol rombolót olyan súlyos találat ért, hogy számolni kell elvesztésükkel. Egy tízezer tonnás cirkáló megromlott. A La Manche csatornában elsüllyesztettek egy segédcsatárhajót és egy parti őrhajót. Az az ellenséges tengeralattjáró, amelyet német repülőgépek szombaton megromlottak, később szintén elsüllyedt. Legénységét német előrszázad és repülőgép vették fel.

Az ellenség Észak-Németországban végrehajtott támadásai jelentéktelen kárt okoztak. Egy fel nem fegyverzett norvég gőzöst eltalált egy angol bomba. A legénység néhány tagja életét veszítette. A németek elpusztítottak tíz ellenséges repülőgépet. Ebből hármat légiharcban, hármat a légvédelem, kettőt pedig a földön semmisített meg. Két ellenséges repülőgépet a haditengerészet kötelékei lőttek le. Két német gép eltűnt.

Az olaszok megismételték a Málta elleni támadást. Angol és olasz vadászgépek közötti harcban az olaszok győztek.

Rómából jelentik: Az olasz királyi főhadiszállás vasárnap déli jelentése:

Bombavetőink tegnap megismételték az egymást követő heves légitámadást Malta légi és tengerészeti támaszpontjai ellen. Valamennyi katonai célpontot a legnagyobb pontossággal eltalálták és nagy távolságban látható tüzeket okoztak. Vadászipülőink harcba kevered-

tek angol vadászgépekkel. Az angol gépek elmenekültek. Valamennyi olasz gép visszatért kiindulási helyére. Észak-Afrikában repülőink több repülőteret támadtak eredményesen. Több hangárt és üzemanyagraktárt eltaláltak és több repülőgépet elpusztítottak. Gépesített hadoszlopokat is bombáztak. Az olasz repülőgépek valamennyien visszatértek. Kelet-Afrikában tovább folyik az elfoglalt Kassala megőrsítése, miközben repülőgépeink felderítéseket és bombatámadásokat hajtanak végre. Az ellenség a tobruki kikötő ellen légitámadást intézett, amelyet eredményesen megzavart a légvédelem és tengerészet tüzelése. Három repülő-

A Franciaországban volt összes német hadifoglyokat átadták a német csapatoknak

Berlinből jelentik (Német Távirati Iroda): A fegyverszüneti bizottságban működő francia küldöttség közölte, hogy a fogolytáborokban

összegyűjtött valamennyi német hadifoglyot, tisztet, altisztet és legénységet, átadták a német csapatoknak.

Két napi gyűjtés a Német Vöröskereszt javára két és negyedmillió márka eredménnyel

A belga király együttműködése a francia és német kormányokkal a menekültek hazaköltöztetése érdekében

Berlinből jelentik: A német Vöröskereszt javára szombaton és vasárnap rendezett negyedik házigyűjtés az ideiglenes összegezés szerint 2 millió 20 ezer márkát eredményezett a német birodalmi fővárosban.

Brüsszelből jelentik: Lipót belga király a svájci kormánytól azt kérte, hogy a francia és német kormányval együtt ő is közreműködjék a belga menekültek hazaköltöztetésében. A belga uralkodó ezzel kapcsolatban levelet intézett a belga Vöröskereszt elnökéhez és felhívta,

vegyen részt tevékenyen a hazaköltöztetés megszervezésében. A német hatóságok különleges intézkedéseket léptettek életbe és meghagyták a katonai parancsnokságnak, hogy minden eszéközöl könnyítsék meg a hazaköltöztetést.

A brazil kormány visszahívja a németek által megjelölt diplomáciai képviselőket.

Rio de Janeiróból jelentik: A brazil kormány a német kormány kérelmére Hollandiából, Belgiumból, Luxemburgból és Norvégiából visszahívta diplomáciai képviselőit.

Észak-Amerikába megérkezett az Angliából menekülő gyermekek első csoportja.

Newyorkból jelentik: Vasárnap érkezett meg a Nagybritanniából elköltöztetett gyermekek első csoportja. Hetven gyermeket szállítottak partra Newyorkban, nyolcvanát már előbb Uj-Halifax kikötőjében. A Washingtoni gőzös vasárnap délután 1700 amerikai állampolgárral fedélzetén egy írországi kikötőből elindult Newyork felé. Kennedy, az Egyesült Államok londoni nagykövete az amerikai állampolgárokhoz a közelmúltban felhívást intézett és figyelmeztette őket, hogy a Washingtoni löszinüleg az utolsó amerikai gőzös, amellyel még visszatérhetnek Amerikába.

Svédország továbbra is védelmi készültségben. Svédországon keresztül utazhatnak a német szabadságolt katonák.

Stockholmból jelentik: Hanson svéd miniszterelnök vasárnap beszédet mondott. Ennek során megállapította, hogy a svéd kormány első feladata az országot távoztartani a háborútól. Ezt a feladatot mindaddig nem lehet megoldani, míg a nyugtalanság az egész világon tovább tart. Ezért fenn kell tartani a védelmi készültséget.

Stockholmból jelentik: Hanson svéd miniszterelnök vasárnap egy beszédében kijelentette, hogy a svéd kormány eleget tett annak a német kívánságnak, hogy német katonák, elsősorban a szabadságoltak, meghatározott számban Norvégiából Svédországon keresztül hazautazhassanak, esetleg oda vissza is térhessenek.

— Megnézem az én ezegény jó Marcimat — mondta a nők szokása szerint, akik a sírban is sokkal előbbnek tudják látni halottaikat, mint a férfiak, aztán eltipteget a villamos felé. Kiűnn megtisztogatta a sirt a gáztól, megöntözte a száraz hantokat, tett-vett, csinosított, gondosan megtörülgette a sírköveket pléhtáblákkal is a kiélte azt a mély gyöngédséget, melyet nők a sír iránt érezni tudnak. Dolga végeztével leült a kis padra, s ahogy a sirt nézegette, megállapította, hogy akármennyit törődik is Marci végső lakóhelyével, ez a sír erősen süpped. Körül kellene ezt követ keríteni, sírkövet kellene állítani. De miből? Csöpp kis nyugdíjból bizony nem telik. Abból a temetkezési egyesületnek fizet havi két pengőt, hogy majd annak idején tisztességes temetésben legyen része.

Hazafelé, a villamoson egyre ezen törte fejét Terka néni s mire hazaért, okosan ki is eszelte a módját. Volt neki egy drága prémből való bundája, még alig nyolcéves, szinte újnak látszik, eladja azt. Neki jó lesz már ezentúl egyszerű télikabátja is. Azért a bundáért bizonyosan megkap négy-öt száz pengőt. Abból már egy szerény síremlék kitelik.

Meg is tette Terka néni, amit eltökélt. Karjára vette a gyönyörű bundát, gyöngéden megsimogatta, aztán elindult vele először is a rokonok házatája felé. A rokonok mosolyogtak, amikor Terka néni közöttük megjelent, de nyomban elkomolyodott az arcuk, amikor kiderült, hogy Terka néni eladni hozta legféltettebb ruhadarabját.

— Jaj, kedves Terka néni, dehogyan tudok én négyszáz pengőt adni egy bundáért! Mikor volt nekem annyi pénzem? Mindemet feleszik a gyerekek. Gondolja el, négy gyerek. — Ezt mondta az egyik. A másik azzal utasította el, hogy neki már van bundája, a leányának pedig még korai volna bundát szerezni. A harmadik is megtalálta a maga kibívóját, csak a könnyelmű Lensés Feri adott a síremlékre húsz pengőt, mivelhogy éppen elseje volt.

Házalt aztán Terka néni itt is, ott is, még újságban is hirdetett, de hiába. Végre aztán egy füszeresné adott a gyönyörű bundáért kétszáz húsz pengőt. Uram Isten, kétszáz húsz pengőt! Ujkorá-

ban hétszázötven volt. Két héttel előbb ennyi pénzért még dehogyan adta volna oda, de két hét alatt úgy belefáradt a házalásba, hogy odaadta. Síremlékre ez bizony kevés volt. Terka néni előszedte ódivatú ékszereit, amelyeknek javarészt még édesanyjától örökölte, a logós aranyfüggőt, a bőségszarut ábrázoló brosst, a kulcsra járó kis aranyórát, amelynek hátsó lapján emailből szép rajtkép volt s miután pár délután elmerengett rajtuk, eladta azokat is. Fűjt arany volt javarésztük, nem sokat kapott értük, de a síremlék ára most már kitelt.

Egyszerű kis síremlék választott Terka néni, mert csak úgy futotta. Nem volt azon kihúnyt fáklát tartó angyal, sem kettétört görög oszlop, sem könnyeit hullató, lehajtott fejű nőalak. Csak éppen hogy síremlék volt. Közepére Terka néni ovális keretben belevészte Marci bácsi fényképét, ovális keretben belevészte Marci bácsi fényképét, hogy más is lássa, milyen derék ember volt az ő korodott felfelé s szemé derűsen mosolygott.

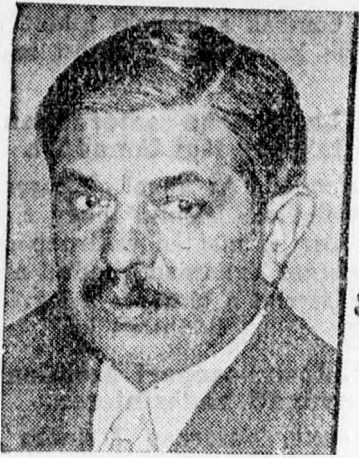
A kőfaragó, akivel Terka néni valóságos barátságot kötött, megkérdezte, mi legyen a síremlék felírása. Terka néni bement a nevet, évszámokat.

— Még valami kegyeletes mondatot kellene írunk a számok alá — jegyezte meg a kőfaragó. — Például: Legyen áldott jószágos emlékezete.

— Hát tudja — válaszolt Terka néni — ezegény megboldogult olyan jószágos éppen nem volt. Kicsit goromba, mérges ember volt. Néha ok nélkül csúnyán összeszidott. Szólni is alig mertem neki. De eleinte szeretett — tette hozzá Terka néni tagadhatatlan büszkeséggel. — Nagyon szeretett.

— Hát akkor írjuk alá azt: Eleinte nagyon szeretett.

— Jó, nem bánom — mondta Terka néni egy kis tündés után. — Legyen úgy: Eleinte nagyon szeretett.

LAVAL, a jövő francia Vezér

Írta: Csiszár Béla

Alig van államférfi, akinek az utóbbi hónapokban annyit emlegették volna a nevét, mint Pierre Laval volt francia miniszterelnöknek. Valahányszor Franciaország ügye vélságba került és akár a diplomáciai, akár a katonai fronton súlyos gondokkal küzdött a francia vezetés, mindannyiszor felmerül Laval neve. Főként olasz-francia viszonylatban reméltek sokat tőle, de rejtélyes kezek mindig megakadályozták Lebrunt abban, hogy az olaszbarátságról közismert Lavalra bizza az ország vezetését és a külpolitika intézését. Amikor nyilvánvaló lett, hogy Franciaországnak nem Reynaud, hanem valamelyik mérsékelt politikus alatt kell továbbfolytatni életét és meg kell szüntetnie a Németország ellen folyó háborút, ismét csak Lavalra írták minden szem. Egészen kétségtelen, hogy politikai hivatását a francia politikának ez a nagy embere még nem töltötte be és még súlyos szerepe lesz a háború utáni Franciaország életében.

Fontosán öt éve, hogy Lebrun a többszörösen miniszterelnökül Lavalra bízta meg másodszor is kormányalakítással. Az 1935 évi helyzet sokban hasonlított a maihoz. Olaszország akkor is háborúban állott a francia politikai köröknek minden reményességük Lavalban volt, hogy el tudja majd háritani az összetűzést a két ország között, vagy legalább is olyan türelmet hoz létre, amely a két országot közelebb hozza egymáshoz. Hiszen Laval volt az, aki 1935 januárjában egyezményt kötött Rómában Mussolinival s ez a megegyezés valóban alkalmas is lett volna arra, hogy egyfelől nyugodt folyást biztosítson ez eseményeknek másfelől lecsillapítsa az olasz lépés által felszízgított angol aggodalmakat. Laval valóban egészen 1936 januárjáig hősiessé küzdött is, hogy Olaszországot a formai akadályokon kívül mentesítse a komoly megtorló rendszabályoktól, de aztán a népfreki kialakuló tömörülése elsodorta helyéről: le kellett mondania.

Laval azóta hallgatott. Nem beszélt, nem nyilatkozott, elvonultan élt, a napi politikai küzdelmekbe nem ártotta bele magát. Várt az idejére. Négy és fél éve annak, hogy egy kemény, fagyos téli délután csalódva, kedveszegetten, kiábrándulva távozott az ötvennégy éves államférfi az elnöki palotából, leletörődve abba, hogy politikai pályáját befejezte és ezentúl már csak párizskörnyéki rózsafáinak és Aubersvilliers ügyes-hajos dolgainak fog élni. (Laval egyuttal ennek a városnak a polgármestere is.) S most nem rég többször is hosszú és kimerítő tárgyalásokat folytattak vele, kapacitáltak, kérték, sürgették a közbelépésre, a kormányalakításra; Laval azonban — úgy látszik — tud várni. Makacs, konok és keményfejű ember, de amellet ügyes politikus is. Ha négy és fél évvel ezelőtt keserű szemrehányások közepette kellett kivonulnia a Mattignon-palotából, a francia miniszterelnöki rezidenciából, akkor most megvárja az alkalmas pillanatot a visszatérésre és pedig nem a maga, hanem az ország érdekében. Több ízben felröppent azóta is a hír, hogy Pétain lemond és Laval lesz az utóda. Ezeket a híreket nagy óvatossággal kell fogadni, mert a körülményekből az tetszik ki, hogy a kormányra jutásnál sokkal több az, ami Laval új szereplése nyomán kibontakozni készül.

Olyan vágásu politikus számára, mint Laval, keserű vigasztalás lehet, hogy felfogását, elveit és politikáját pontról-pontra igazolták az események. Laval — ezt meg kell állapítani róla a legtárgyalogabban — sohasem volt a szó tulajdonképpeni értelmében csak pártember. Fiatalságának hosszabb-rövidebb korszakát leszámítva, amikor szélsőbaloldali elvekkkel és ésszémekkel kacérkodott, érettebb férfikorában a nemzetpolitikus klasszikus megtestesítője lett. Sem a szélsőbaloldalon, sem a bal- és a jobboldalon nem érezte otthon magát, mindinkább a középre húzódott és mindjobban ki-gyógyulva a pártbetegségekből, arra törekedett,

hogy az ellentétek között közvetítsen és nagy szintézist, összehábitást hozzon létre. Ez igen gyakran sikerült is neki.

A pártmegfontolásokat soha ki nem állhatta, ezért zárta ki rövid idő alatt a kommunista-párt, amikor még egészen fiatal újonc-képviselő korában tagja volt, inkább kényszerűségből, mint komoly elhatározásból zárta ki a szocialista-párt, amikor a háború után nem helyeselte Briand és Cailleaux felfogását, ezért hagyta ott a különböző politikai érdekszövetségeket, mert előtte mindig csak egy nagy cél. Franciaország igazi bizton-ága lebegett. Már korán felismerte az országra sejelkedő nehézségeket és veszélyeket, a kibékítetlen problémákban rejlő végzettszerűséget s ezért igyekezett megegyezésre jutni idejekorán a latin nővérrel s még előbb az örök ellenféllel, Németországgal. De kortársai félreértették, hiszen akkor Franciaország még a zenit tetején volt.

Bár ügyes politikus és avatott államférfi volt mindig, irtózott a túlekedéstől s éppen ezért sokszor szorították háttérbe. A szabadkőműves és baloldali rezsimnek azonkívül soha nem tudták neki megbocsátani, hogy sorai közül indult ki és később megtagadta elvbarátait. Amikor az ország sorsa jól ment, Lavalra nem sokat gondoltak; amikor pedig megsokasodtak a problémák az ország életében, egyre többet emlegették a nevét. Így került két ízben is a miniszterelnöki székbe és háromszor a francia külügyminisztérium élére. Háttérbe szorítását annak is köszönhetette, hogy egyáltalán nem tartozik a bizalmasok vagy közlékeny emberek közé. Zárkózott és visszahúzódo természet, de ugyanakkor, mint auvergnei származású, gyanakvó is; mindenesetre azonban a gondosságig szótartó és megbízható egyéniség, akinek a szavára építeni lehet. Okos, fürgé és a készségesség taktikusa is, mely utóbbi tulajdonsága a táj adottsága benne, azé a tájé, amely útjára indította.

Szülföldjének, Auvergneinek a közmondásos

készségét, alkalmazkodó képességét hozta magával, de onnan kapta meg nem alkuvó bátorságát és cselekvőképességét is. Egy chasteldoni mészárosmester fia volt, kuldusszegényen indult pályáján. Néptanító, aki rendkívül zűkösen él, fogához is veri a garast, de sűrűn vásárolja a legújabb politikai és történelmi munkákat, számos lapot járát és gyakorta utazik Párizsba. Itt — senki se tudja odahaza — jogot hallgat, majd abszolvál és kitüntetéssel teszi le vizsgáit. Ügyvédi oklevelet szerez és végleg Párizsba költözik. A világháború évében Aubervilliers, ez a nyomorult párizskörnyéki proletárnegyed küldi be képviselőjének a kamarába. Laval ekkor még szélsőséges szocialista, pacifista és antimilitarista. Ezért választják meg az aubervilliers-iek, nem pedig azért vall ilyen elveket, hogy megválasszák. Néhány év múlva azonban már nagy ellenfele a kommunistáknak, egy árnyalattal már világosabb párthoz ül, a szocialisták között. Ismert egyeztető, kiegyenlítő politikus, akinek a szolgálatait a pártok szívesen veszik igénybe. Briand kormányában már közmunkaügyi tárcát kap, közben mind jobban távolodik a szocialistáktól is, a jobboldalhoz közeledik s Tardieuval, meg Pétainnal ül egy táborban. Pétain ragyabecsüli a fiatal Lavalt és ajánlatára bizza meg a köztársaság elnöke miniszterelnökséggel. Laval első kormányja 13 hónapig él és ez nagy szó a kormányok akkori sűrű cseréberélgetésében.

Laval a német-francia kibékülés meggyőződéses híve. A háború után az első francia miniszterelnök, aki ellátogat Berlinbe és ott mindent elkövet, amit elkövethet, hogy enyhítse a két ország közötti feszültséget. A uemes kezdeményezésnek azonban nem lesz folytatója, Laval az első kormányfő, aki Olaszországot, a fasiszta Olaszországot is felkeresi és Mussolinival igyekszik létrehozni az olasz és a francia érdekek között. Sajnos, a népfreki minden tervét és törekvését elgáncsolja, Blumék aknamunkájára Herriot és a radikális párt sorra kivonja pártmembereit kormányából, Lavalnak le kell mondia.

Most államminiszterként belépett Pétain kormányába, amelyben helyettes miniszterelnökként működik. Franciaország új állami életének a megszervezése is tulajdonképpen az ő kezébe került. Az alkotmánymódosítás tervei ha nem is tőle indultak ki teljesen, de úglátszik az ő jogászai és államférfiai megmunkálása alatt állanak. És ennek a megmunkálásnak az arányai egyre nőnek s már nem kevesebbről van szó, mint Franciaország parlamenti rendszerének forradalmi mélysgű átalakulásáról, a Pétain vezetés alatti diktatúráról és az egyetlen állampárt létrehozásáról. És Pétain megható nagysága alakja mögött Laval körvonalai is egyre nőnek s e körvonalakból Franciaország jövő vezérének az arcát mind határozottabban tűnik élni.

A japán-kinai háború harmadik évfordulója

Japán a maga országterületénél kétszerite nagyobb területet foglalt el Kinából. — Francia-japán megállapodás jött létre Indo-Kinára nézve. — Indo-Kína kikötőjében lefoglalták az angol hajókat

Tokióból jelentik: Japánban vasárnap ülték meg a kinai hadjárat harmadik évfordulóját. A japánok eddig kétszer olyan nagy területet foglaltak el Kinában, mint az anyaország. Hata hadügyminiszter kijelentette, hogy Japán kitart eddigi politikája mellett. Nem avatkozik be Európa ügyeibe, csupán a kinai viszály leszámolásával törődik.

Tokióból jelentik: A Domei iroda jelentése között megállapodás iött létre. Ennek értelmében egy hónapon keresztül tilos lesz a kinai székhelyről, Csunkingből érkező és idegen országnak szóló áruk átszállítása francia Indo-Kína területén. Meg-

állapodtak abban is, hogy japán repülőgépek le szállhatnak a francia területen.

Tokióból jelentik: A Domei iroda jelentése szerint a francia indo-kinai hatóságok Hai-phong kikötőben szombaton lefoglaltak minden angol hajót.

Választási harc Mexikóban halálos végű lövöldözésekkel

47 halott a harcok áldozata

Mexikóból jelentik: Mexikóban vasárnap tartották meg az elnökségi választásokat. Ennek során a különböző jelöltek hívei között lövöldözésre került sor. A fővárosban és környékén 15 ember meghalt, 50 megsebesült. A mentőköcsik egész nap uton voltak. Újabb jelentés közli, hogy az ország egész területén a megölt személyek száma már 47-re emelkedett. Cardenas elnök személyesen vetette magát közbe a főváros egyik legfontosabb utvonálán folyó utcai harcban és így akadályozta meg a vérontást.

Korompai József:

Az örök élet éreltsögijén

Ara füzve 75 Lei

Az Istenben harmonikusan megnyugvó szenvedés értelmének valóságos szoltára és himnusza ez a könyv.

A nemzeti erők fegyelmezett összefogására hívta fel a miniszterelnök a románságot

Bucurestiből jelentik: Ion Gigurtu miniszterelnök szombat este rádióbeszédet intézett az ország lakosságához, amelyben a következőket mondta:

— Olyan súlyos helyzetben hívott Ofelsége a kormány élére, aminőt alig ismer ennek az országnak a történelme. Mégis, kartársaimmal együtt szent kötelességünknek tartottuk, hogy engedelmessédjünk Ofelsége hívásának és mindnyájan mindent elkövessünk, hogy leküzdjük a nehézségeket az ország és nemzet jövőjét biztosítsuk.

— A román népet, megértő szelleme és érettsége képessé teszi arra, hogy szembenézzen a valósággal. A román nép, történelme folyamán mindig tanúságot tett a lelki adottságokról; azért ma is szembe tud nézni a való helyzettel és leküzdözi a nehézségeket, bármily nagyok legyenek is azok.

A mai nehézségek forrása.

— Nincs szándékomban ítéletet mondani a mult fölött. Mégis kötelességemnek érzem bizonyos dolgokra rávilágítani, mert meg kell akadályoznom, hogy az ország helytelenül fogja fel azokat a tényeket és körülményeket, amelyek között ma élünk. Ennek a kormányának mindenekelőtt kötelessége lesz leküzdödni azt a nehéz helyzetet, amelynek előidézésében nem hibás, amihez semmi sem köti s amiért semmiféle felelősséget nem hordoz. Tény az, hogy a világháborúnak számunkra oly szerencsés eredményei után, amikor csaknem minden román együtt lehetett, nem ismertük fel az idők jelentőségét, nem vetettük szervezett munkába magunkat, hogy erősen összekovácsoljuk azt, amit 800 ezer halott feláldozása árán és Isten akaratával hódítottunk meg és az is tény, hogy komoly szervező munkával, minden erényünk latbavetésével nem helyeztük le azokat az alapokat, amelyek nyugodt és tartós jövőt biztosíthatnak a nemzeteknek. Jórészt ez a mai nehézségek forrása.

— Mi nem vettük figyelembe a nehézségeket és azt hittük, hogy azokkal sohase fogunk szembekerülni. Politikusaink minden érdeklődése a hatalom és méltóságok megszerzésére és muló elégtételek kiharcolására irányult. Ofelsége trónralépése az újjáéledés reményét keltette fel mindnyájunkban, akik aggódva láttuk, mint hanyatlal e nép munkaereje. S a király uralkodásának első napjától kezdve egységre hívta fel a nemzetet. De ezt a szózatot nem értették meg egész komolyságában és jelenlétében. Annak ellenére, hogy a trónralépés napjától kezdve javulás állott be közéletünkben, a politikai harcok nem szüntek meg és a nép egészséges szellemi irányzatai vagy megvetésben részesültek, vagy elfojtották azokat.

— Ma végre tisztul a helyzet. A Nemzet Pártja hűen fogja követni a király által megvont irányvonalat.

— A kormány programnyilatkozatában mindenki megtalálhatta azokat a főbb irányelveket, amelyek minket vezérelni fognak. El-

mult a sok beszéd ideje. A mi célunk és rendeltetésünk az, hogy minél hamarabb minél

Meg kell fékezni azt a rendszert, amely tömegével vitte az ifjúságot az iskola felé Az új törvények minden téren egyszerűsítést és rendet kívánnak teremteni

— Egészen röviden megjelölök néhány irányelvet, amelyeket a kormány tevékenysége során követni akarunk. Ellene vagyunk a törvénykészítő túltengésnek, ami megnehezíti a közügyek vezetését és általános bizonytalanságra vezet. Az egész közéletben a gyakorlati takarékoság szellemét akarjuk bevezetni, ami növelni fogja mindenki munkájának hozamát és hozzá fog járulni az általános jólét előidézéséhez. Csak olyan törvényeket hozunk majd, amelyek egyszerűsíténe, mert az egyszerűsítés rendet jelent, a rend pedig biztosítja mindazok becsületességét, akik az állam szolgálatában állanak.

— Az a nézetünk, hogy az egész közoktatásnak magán kell viselnie a nemzeti jelleget és a társadalmi érdekek mélyebb megértését. Azt a törekvést, amely a román társadalom való helyzetének megértése nélkül tömegével vitte az ifjúságot az iskola felé, amelyben csak a mindenáron való elhelyezkedés lehetőségét látták, meg kell fékezni. A mi nemzeti szükségleteink minél gyakorlatibb iskolákat követelnek, amelyek alkalmasak legyenek az egész nép anyagi jólétének növelésére s mindenekelőtt román iparosokat és kereskedőket termelnek ki, akik meg fogják majd változtatni városaink képét.

— Az ifjúságnak meg kell értenie, hogy bármily nagy és gazdag legyen is egy nép s bármily kiváló tehetségekkel rendelkezzen is, nem lehet a szabad foglalkozásuk számát a végtelenségig szaporítani. Mint programnyilatkozatunkban is mondtuk, az új államrend alapja a munka lesz s csak arra lehet az ország jövőjét felépíteni.

A miniszterelnök együttműködésre hívta fel a lojális magatartású kisebbséget

— Az anyanyelv és népi származás szerinti kisebbségek mindig a legnagyobb törelmet és megértést tapasztalhatták a román állam keretében. — folytatta beszédét a miniszterelnök. — Ezeket a kisebbségeket a legszorosabb és legtestvéribb együttműködésre hívom fel. Természetesen azokról a kisebbségekről van szó, amelyek őszintén és lojálisan illeszkednek be az állam új életébe s nem azokról, akik a román nép hagyományos vendégszeretetére olyan támadásokkal és sértésekkel fizetnek vissza, amiket nem felejtünk el és nem is engedhetjük meg, hogy azok feledésbe menjenek. Ezek nem illeszthetők be ama kisebbségek keretébe, amelyek magukévá tették a román állam törekvéseit.

— A változások, amelyek Európa életében bekövetkeztek, nem ingatták meg Romániának hagyományosan békés s megértő jószomszéd-ságra törekvő politikáját. Ennek a politikának érdekében, hogy megőrizzük a békét Európa e részében, a legfájdalmasabb áldozatot hoztuk és reméljük, hogy mindenki megértette ennek az áldozathozásnak az értékét és értelmét.

— Románia külpolitikai irányváltatása a tengely két nagy nemzete politikájának keretében — befejezett tény. Ez a tájékozódás nem véletlenség s nem a pillanatnyi szükség megkövetelte akciót. Hanem ezzel államunk régi hagyományaihoz térünk vissza. E hagyomá-

többit valósítsunk meg. A mai idők parancsa: állandó és ingadozó nem ismerő munka. Mindenkinnek, aki az államhatalom bármily kis letéteményese, meg kell értenie, hogy kötelessége szolgálni és megkönnyíteni ezt az általános munkateljesítést, nem pedig megakadályozni azt. A községi jegyzőtől kezdve a királyi helytartóig és a miniszterelnökig mindnyájan az ország és csak az ország szolgálatában állunk. Nem szavakkal és íratokkal, hanem idejében hozott helyes határozatokkal és a szükségleteknek megfelelő igazságos intézkedésekkel tudjuk majd biztosítani a dolgok rendes menetét.

Az egyháznak elhatározó szerepe van.

— Az Egyháznak az új kormány felfogásában elhatározó szerepe van. Az egyháznak elevennek és tevékenynek kell lennie, mint ahogy ezt uralkodónk is számtalanszor megmondta.

— Ugy a kormány, mint pedig az egész nemzet legfőbb gondjának a hadseregnek kell lennie. Ez az ország legerősebb védőpajzsa. A hadsereg érdekében semmiféle áldozathozástól sem szabad visszariadnunk.

— Az ország gazdasági élete nagy változásokon fog átmenni az új európai gazdasági rendbe való beilleszkedés által. Iparkodnunk kell minél hamarabb alkalmazkodni az új körülményekhez. A kormány igyekszik hasznosítani minden kapcsolatát az új tájékozódás érdekében. Ennek a tájékozódásnak főcélja az ország mezőgazdasági életének fejlesztése és gazdasági élet színvonalának emelése.

— A közigazgatás az egymást követő reformok ellenére sok hiányosságot mutat fel minden vonalon. Lassú és vontatott ez a közigazgatás s ezt sem a mai komoly idők nem tűrhetik, sem az új közszellem nem engedheti meg. Azért az új kormány minden törekvése arra fog irányulni, hogy az államélet egész berendezkedésével gyorsan megfelelőhessen azoknak a követelményeknek, amelyeket a mai kivételesen nehéz körülmények támasztanak. Mindenkit felhívok, aki az államhatalom bármily kis részének letéteményese, hogy minden tehetségük és hazafiságuk latbavetésével, helyszínen folytatandó tevékenységgel, mindig eleven kapcsolatban a valóságokkal, bürokratikus formaliságok nélkül keressék a sürgős és helyes megoldásokat.

nyok olyan okokból szakadtak meg, amelyek nem lehetnek többé időszerűek és amelyeket túlhaladtak az események még a jelenlegi háború bekövetkezése előtt.

— Ma a földrajzi fekvés és a hagyomány megköveteli jogait, annál is inkább, mert ez az új tájékozódás megfelel belpolitikai felépítettségünk teljes megváltozásának is. Az egész nemzetnek fenntartás nélkül meg kell adnia teljes hozzájárulását ehhez az új politikához.

— Egész népünkhöz fordulok tehát, nemcsak mint kormányelnök, hanem mint a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke is és kérem népünket, hogy a Nemzet Pártjának kebelében egyesüljön minden érték, minden nemzedék, minden társadalmi osztály, hogy az erők egy csoportba való tömörülésével adjuk meg szeretett uralkodónknak az állam megmentéséhez szükséges fegyverzetet. Csak a legteljesebb rend az ország belsőben biztosíthatja számunkra a nyugalmat és biztonságot, amelyre szükségünk van, mindenekelőtt pedig a határok biztonságát és nyugalmat.

— Az összetartás megőrizte nemzetünk létét hosszú és borús multunk folyamán. Ugyanez az összetartás meg fogja menteni ma is. Isten minket úgy segíljen! Eljen a király! Eljen a gyulafehérvári nagyvadás! Eljen Románia! Jóegészséget!

H. Marchant:

Előítéletek gátjain keresztül

Egy holland miniszter megtérése a katolikus egyházba. Értékes nyilatkozatok az Egyháztól. Világiak és tépelődő lelkek számára különösen megrázó könyv.

Valóban rendkívüli emberek rendkívüli önállomása

Ára: 113 lei és portó.

Megrendelhető: Magyar Lapok kiadóhivatalánál, Str. Regele Carol 5

A miniszterelnök körlevele a Nemzet Pártja vezetőihez

Bucurestiből jelentik: Ion Gigurtu miniszterelnök és a Nemzet Pártjának vezérkari főnöke a következő körlevelet intézi a párt-felelős vezetőkhez:

A legfőbb vezetőség 5-ik számú magas rendjele július 3-án engem nevezett ki a Nemzet Pártja vezérkari főnökévé. Tudatában lévén a felelősségnek, amelyet a jelenlegi súlyos és fájalmas körülmények között hordozok, igyekezni fogok, hogy a rám bízott vezető helyen minden rám háruló kötelességet teljesítsek, hogy ezzel a Nemzet Pártja elérhesse az országot, a nemzet és a trón java érdekében követett céljait. Megkívánom a Párt vezetőitől és a Nemzeti Gárdák minden rangú parancsnokaitól, értsék meg a jelen órák parancsszavát és ma inkább, mint va-

laha, tömörüljenek szilárd falként őfelsége a király köré. Jóegészséget.

Románia és Bulgária viszonyáról nyilatkozott a miniszterelnök.

Bucurestiből jelentik: Ion Gigurtu miniszterelnök fogadta Stefan Dineff bolgár újságíró, aki előtt a következő nyilatkozatot tette: — Örömmre szolgál, hogy kifejezhetem mély és baráti érzelmeimet, amelyeket Bulgária és a bolgár nép iránt mindig éreztem. Meg vagyok győződve arról, hogy sikerül megtalálni a módot a két szomszéd állam: Románia és Bulgária közös érdekeinek összehanghozatalára és a megértést zavaró akadályok elhárítására. Szíven mélyéből óhajtom országaink tökéletes egyetértését és a két nép boldogulását.

Hogyan vélekednek Berlinben a Gigurtu-kormány helyzetéről

Berlinből jelenti a Centropa-Press: A Transcontinent Press jelenti: Berlini politikai körökben elégtétellel vették tudomásul a román kormány-nyilatkozatot, amely leszögezi, hogy Románia őszintén és ingadozás nélkül óhajtat beilleszkedni a Berlin-Róma tengely által létesített új rendszerbe.

Ez a változás a nyugati hatalmakhoz fűződő szövetségtől a határozatlanság és egyenetlenség különböző állomásain át a tengelyhez való őszinte csatlakozásig kétségkívül az utób-

bi napok politikai és katonai eseményeinek köszönhető.

Azok az államférfiak, akiket az új kormány tagjaiként kineveztek, multukkal szavatosságot nyújtanak a román külpolitika új irányvonalának megőrzésére.

Az új román külpolitika megszilárdulásának és tartósságának előfeltétele, — mondják berlini politikai körökben. — a Gigurtu-kormány megerősödése. Erre a kormányra ugyanis még sok nehéz kérdés megoldása vár.

Megszigorítják a forgalmi adó behajtását és ellenőrzik a mentesített kisiparosokat

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium forgalmiadó-igazgatósága 113.150—1940. szám alatt fontos rendelkezést adott ki, amelyben megállapítja, hogy a forgalmi és fényüzési adóból április és május hónapokban lényegesen kevesebb folyt be, mint amennyit vártak és ez elsősorban annak tudható be, hogy a pénzügyi szervek nem hajtották végre kellő alaposan az ellenőrzést. Erre való tekintettel a minisztérium utasítja a pénzügyi szerveket a mielőbbi ellenőrzés haladéktalan megkezdésére. Hangsúlyozza a miniszteri rendelkezés, hogy azok a konfekciósüzletek, (kivéve azokat, amelyek gyapjúárut dolgoznak fel), a fehérnemű- és cipő-üzletek, amelyek az anyagot otthon dolgozó munkásoknak adják ki és a kész árut üzleteikben árusítják, kötelesek forgalmi könyvet vezetni és forgalmi adót fizetni. Ezek az üzletek a forgalmi-adómentességet akkor sem élvezhetik, ha évi 150 ezer leien aluli jövedelem után fizetnek egyenes adót. A minisztérium a törvény 9-ik szakaszában előírt forgalmi adómentességet kizárólag csak a tényleges kisiparosok részére biztosíthatja. Tekintettel arra, hogy a kisiparosok közül a legtöbben, akiket mentesítették a forgalmiadó fizetése alól, túllépték már a törvény által megállapított kereteket, vagy pedig annak a módszernek következtében, ahogyan az árusítást végzik (például: utazót tartanak), elvesztették a kisiparos jellegét, a pénzügyi szervek kötelesek időnként ellenőrizni a forgalmiadómentességet élvező kisiparosokat annak megállapítása végett, hogy az időközben bekövetkezett változások következtében nem esnek-e már a forgalmi adókötelezettség alá. Azt is ellenőrizniük kell a pénzügyi szerveknek, hogy a közbeeső gyártmányok megadóztatására vonatkozó rendelkezéseknek eleget tesznek-e az érdekeltek. Megállapította a pénzügyminisztérium, hogy egyes pénzügyigazgatóságoknál rendkívül nagy forgalmiadóhátrétegek vannak, amelyeket nem lehet behajtani, mert az adózók a maguk szempontjából kedvező elsőfokú ítéletekkel rendelkeznek. Ezek az ítéletek nem tekinthetők jogerősöknek és az állami ügyvédi

szolgálat hivatása annak megállapítása, hogy az állam fellebbezzen-e ezekben az ügyekben és hogy nem lenne-e helyes bizonyos esetekben a kihágási jegyzőkönyvek felülvizsgálását kérni. Ennek a döntésnek rövid időn belül kell megtörténnie, másrészt pedig a pénzügyigazgatóságoknak oda kell hatniuk, hogy a bíróságok rövid határidőket tűzzenek ki a tárgyalásra és így minél előbb jogerős ítéletekre kerüljön sor, tekintettel arra, hogy az állam magasabb érdekeiről van szó. Mihegyt a jogerős ítélet a kivetési pénzügyigazgatóságra megérkezik, haladéktalanul továbbítani kell a behajtási pénzügyigazgatóságokhoz végrehajtás céljából. Ha az ítélet a kincstárra kedvező, gondoskodjanak az adó behajtásáról, ha pedig kedvezőtlen, azonnal törölni kell az adózó tartozását.

Visszaadták a nagyszalontai sertéshizlalt és értékesítő szövetkezet működési jogát

Nagyvárad. Saját tud. A Nemzeti Szövetkezeti Intézet, rövid idővel ezelőtt elrendelte a Nagyszalontán működő Economia sertéshizlalt és értékesítő szövetkezet felszámolását a felszámolással a Bihorul szövetkezetet bízta meg. Az érdekeltektől a nagyszalontai gazdák sérelmesnek találták az intézkedést s a felszámolási rendelkezés ellen fellebbezést jelentette be s megkérve dr. Soós István országgyűlési képviselőt, hogy járjon el a Nemzeti Szövetkezeti Intézetnél a szalontai szövetkezet további működésének érdekében. Soós István dr. a fővárosban folkereste Voicu Nitescu volt minisztert a Nemzeti Szövetkezeti Intézet elnökét s föltárta előtte a szalontai gazdák sérelmét. Voicu Nitescu a kérdés át tanulmányozása után a Szövetkezeti Intézet ülése elé terjesztette az Economia szövetkezet ügyét s az ott hozott határozattal megszüntették a felszámolási végzést s újból engedélyezték az Economia szövetkezet működését. Ezzel az ügyvel párhuzamosan a bihardíorségi Vestul szövetkezet felszámolásának kérdésében is eljárta dr. Soós István s igéretet kapott ebben az esetben is a sérelmek orvoslására.

Olcsóbb lett a liszt és a kenyér emelkedett a juhhús és a vendéglői menü ára Aradon

Aradról jelentik: Ismeretes, hogy Arad város vezetősége július 15-ig meghosszabbította az eddig érvényben volt maximális árakat. Most megérkezett a temestartományi királyi helytartóságtól az új maximális árakra vonatkozó rendelkezés. Az új árak a liszt- és kenyérművek tekintetében alacsonyabbak lettek, míg egyes húsfajtáknál és a vendéglői áraknál emelés történt. Az új árak, amelyek különben július 8-án, hétfőn léptek életbe, a következők:

Lisztművek: 4-es liszt a malomban és lerakathoz 10.50 lei (eddig 11 lei), vegyeskereskedésben ugyancsak 10.50 (11). Az 5-os liszt ara malomban és lerakathoz 9.50 lei (10 lei), vegyeskereskedésben szintén 9.50 lei (10 lei). A 6-os liszt ára a malomban és lerakathoz 7.50 lei lett (8 lei), míg a vegyeskereskedésben ugyancsak 7.50 leire változott (8.50 lei). A 7-es liszt 7 leiről, illetve 7.50 leiről egyformán 6.50 leire szállt le.

A kenyérfajtáknál az alábbi változások történtek: 4-es lisztből készült kenyér 11.50 lei (12 lei), az 5-ös lisztből készült kenyér 10.00 lei (11 lei), a 6-os lisztből készült kenyér 8 lei (8.50 lei) és a 7-es lisztből készült kenyér 6.50 lei (7 lei). Az elsőosztályú juhhús kilogrammonkénti ára 20 leiről 22 leire, míg a második osztályú juhhús 18 leiről 20 leire emelkedett. Az első osztályú étteremben felszolgált 35 és 45 lejes menük ára 40 és 46 lei lett, míg a második osztályú étteremben 25 és 40 leire változott.

Első ízben maximálás alá vont elkészített husneműk jegyzéke és ára a következő: Vékonykolbász nagyban 44 lei, kicsinyben 60 lei, főtt oldalas 48 és 56 lei, lengyelkolbász 48 és 60 lei, sertésszalámi 60 és 80 lei, marhaszalámi 40 és 60 lei, füstölt szalonna 54 és 62 lei, sonka 90 és 120 lei, disznósajt 36 és 48 lei, nyelvsajt 48 és 60 lei, friss sertéskolbász 52 és 64 lei, füstölt sertésnyelv 90 és 120 lei, füstölt marhanyelv 90 és 120 lei, debreceni 66 és 80 lei, topörtü 30 lei kilogrammonként.

Új ármegállapítás Nagybányán.

A nagybányai lisztkereskedők, pékek és mészárosok — a maximális árak felemelését kérték a városból. Az ármegállapító bizottság ülésén az érdekeltek is megjelentek. A tárgyaláson a lisztkereskedők és a pékek visszavonták kérelmüket, míg a mészárosok továbbra is kérték a marhahús és zsir árának felemelését. A bizottság a zsir árát nem emelte fel, a marhahús árát különként két lejjel, 28 leiről 30 leire emelte. A többi maximális árak változatlanok.

Tartottak az árak a nagyváradai piacon Gyenge felhozatal a tejpiacon

Nagyvárad. Saját tud. A hétfői hetipiacon a tejpiac kivételével általában jó felhozatal volt. Az árak tartottak. Némely olcsóbbodás tapasztalható a zöldségpiacon, ezzel szemben a gyümölcsfélék ára emelkedett, a gyenge felhozatal miatt emelkedett a tejtermékek ára is. A baromfipiacon megállt az áremelkedés, de az árak továbbra is tartottak. Különben a hétfői gyümölcspiacon egész sor újdonságból volt jelentős felhozatal, így megjelent a kajszinbarackon kívül a francia barack, a körte, a korai alma és a korai szilva. Az újdonságok ára meglehetősen magas. Részletes beszámolókat itt adjuk:

Zöldségpiac. Levesbevaló zöldség vegyesen kisebb csomó 3—4 lei, nagyobb csomó 5—6, ujbungonya kg 7, hagyma csomója 1—2, új káposzta fejenként 4—5, kelkáposzta fejenként 5—6, karfiol fejenként 8—10, zöldbab kg 6—7, zöldborsó csöves kg 5—6, kifejtett borsó kg 12, retek csomója 1—2, ugorka kisebb db 2—3, nagyobb 5—6, erős paprika db 1—1.50, töltényvaló db 2—4, tök db 4, 5, 6, kék paradicsom (vinette) db 4, karaláb db 1, salaáta fejenként 1, paradicsom kg 60—70 lei.

Gyümölcsiac. Nagy felhozatal. Cseresznye kg fajta szerint 14—18, fekete meggy kg 7—8, piros meggy kg 12—14, spanyol meggy kg 20—25, földieper kg 25—30, szamóca literje 20—22, málna kg 14—16, ribizli kg 10, köszmeté literje 10—12, apró kajszin barack kg 28—34, befőzhető zold kajszin barack kg 18—20, francia barack kg 70, borizú alma kg 10, búzákörte kg 25—30, korai piros szilva kg 26 lei. Citrom db 3, 7, 10 lei.

Tejpiac. Gyenge felhozatal. Tej literje 6—7, tejjól literje 30—34, tehéntúrós kg 24—28, juhtúrós kg 50, vaj kg 120 lei. Főzőolaj literje 60 lei.

Tojás párja 4.50—5 lei.
Baromfipiac. Közepes felhozatal. Rántanivaló csirke párja 50—80, tyúk darabja 60—80, fiatal ruca párja 60—70, fiatal liba párja 80—90, sovány ruca párja 120—140, sovány liba db 100—150 lei.

Halpiac. Körös hal kg 40 lei.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, II. KÁROLY KIRALY-UT 5. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: **Belsőföldön:** Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy hora 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.

Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénk szél, sok helyen zivataros eső, a hőmérséklet emelkedik.

A PROPAGANDAMINISZTER FOGADÓ-ÓRÁI. Bucurestiből jelentik: Nichifor Crainic az új propagandaügyi miniszter fogadó-órái hétfőn, szerdán és pénteken déli 12 és 13 óra között lesznek.

A NAGYVÁRADI RENDŐRKVESZTURA ÚJABB ZÁRÓRENDELETE. Saját tud. Mint hétfőn délelőtt hivatalosan közölték a nagyvárad rendőrfőnökségről, a zárórendelet ismét megváltozott, amennyiben hétfőtől kezdve a bodegák, kocsmák, klubok, kávéházak és éttermek éjjeli 12 óráig tarthatnak nyitva.

ELMARADT A FEHÉREGYHÁZAI PETŐFI ÜNNEPÉLY. A segesvári Magyar Kaszinó Petőfi-Bizottsága köztudomásra hozta, hogy a folyó év július 28-ára kitűzött fehéregyházi Petőfi ünnepélyt bizonytalan időre elhalasztották.

Meghalt a sikkasztással vádolt szatmári iskolaigazgató. Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad közpórházban, hosszas szenvedés után meghalt Apateanu Dumitru, a szatmári kereskedelmi fiulicium volt igazgatója. Halálával lezárult az a bűntény is, amely már hosszabb ideje foglalkoztatta az igazságügyi hatóságokat. Apateanu Dumitru ellen, mint ismeretes, iskolaigazgató működéséből kifolyólag hivatali sikkasztás címen eljárás indult. Ugye a nagyvárad tábla büntetőszekciójára elé került, ahol több tárgyalást tartottak. Kihallgatták az ügyben szereplő tanúkat is, főtárgyalásra azonban már nem kerülhetett sor. Időközben ugyanis a háborús-rokkant iskola igazgató, akinek egyik lábát még a világháború után levágták, kórházba került. Epségben maradt lába megfagyott és mivel vérmérgezés tünetei jelentkeztek, az orvosok műtétet kíséreltek. Apateanu megmaradt lábát térdtől levágták. De ez sem segített. Apateanu cukorbeteg volt, emiatt — a műtét után — állapota egyre rosszabbra fordult. Míg most kiszendetik.

Negyedmillió kártérítést kap, mert katonai szolgálat miatt elbocsátották. Marosvásárhelyről jelentik: Czitrom Sándor könyvelő 5 éve a marosvásárhelyi Speranta vajgyár szolgálatában állott. Az elmúlt év szeptemberében katonai szolgálatra vonult be és amikor tavasszal leszerelt, Szakács Anna, a gyár tulajdonosnője csak mint napidijást volt hajlandó továbbra is alkalmazni. A könyvelő ilyen körülmények között kénytelen volt a gyárvállalat kötelékéből kilépni, majd pedig kártérítést keresetét indított Szakács Anna ellen. Követelte, hogy a gyár tulajdonosnője fizesse meg a tulajdonságát, a felmondási időre járó összeget, a külön fizetést, amelyet a törvény biztosít arra az esetre, ha katonai szolgálatot teljesít. A szabadságidőre teljes fizetést kért. A követelés végösszege 260 ezer leit tett ki. A munkabíróság most tárgyalta az ügyet és a keresetnek részben helyt adott. Az ítélet szerint a gyár tulajdonosnője köteles megfizetni a következő tételeket: 50.000 leit tulajdonságért, 10.800 leit fizetést a szabadságidőre, 5500 leit május hónapra, 22 ezer leit 4 havi felmondási időre. A kártérítés összegét a bíróság 165 ezer leiben állapította meg.

Gyimesvölgyében vizbefutott egy hatéves csángó kisleány. Csíkszereda. Saját tud. Bodor Jakab gyimesfelsőlaki csángógazdálkodó Olga nevű hatéves kisleánya a Tataros folyóba esett és belefutott. Holttestét csak nagy nehézségekkel sikerült partra hozni. A szülők ellen gondatlanság címén eljárás indult.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: A FINOM URI HÁZ.

DORIAN: I. RIO CSILLAGA. II. AZ UTOLSÓ ROHAM.

EGYSÉGES KÖZÉPEURÓPAI MENETRENDET ÁLLITANAK ÖSSZE RÓMÁBAN. Rómából jelentik: Mint ismeretes, több hete folynak a tárgyalások az olasz, német, jugoszláv, bulgár, román és magyar államok áruforgalmi, illetve közlekedési szakértői között, hogy egy egységes tervet dolgozzanak ki a közép-, illetve kelet-európai áruforgalom gyors és tervszerű lebonyolítására vonatkozólag, a tengelyállamok és a dunamenti államok között. A tárgyalások során most megegyezés hoztak létre, amely szerint július 15-én a tanácskozáson részvevő államok képviselői egységes menetrendet léptetnek életbe, amely biztosítja majd az áruforgalom zavartalan és egységes lebonyolítását.

Betörttek egy hatóságilag lepecsételt marosvásárhelyi szeszraktárba. Marosvásárhely. Saját tud. Stern Eliás jelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek az éjlepe alatt betörttek a Diana-utca 2. szám alatti szeszraktárba; ami pár hónap óta hatóságilag le van pecsételve és onnan több mint 10 ezer lei értékű holmit loptak el. A rendőrség bevezette a nyomozást.

ELTÚNT A CUKOR ÉS ÉTELŐLAJ CSIKSZEREDÁN. Saját tud. Néhány nap óta a város üzleteiből eltűnt a cukor és az ételolaj. A kereskedők szállítási nehézségekre hivatkoznak, azonban nem kétséges az sem, hogy spekulálni szándékoznak. A főképpen fixfizetű tisztviselők közül álló városi lakosság a vármegye főnökét és a város polgármesterét kérte fel sürgős intézkedésre, hogy az elsőrendű élelmiszerekben előállítói hiány megszűnjék.

Ne szólj szám — nem fáj íejem.

Az okos ember tud hallani és hallgatni.

Aki ügyel nyelvére és szájára az sok kellemetlenségtől menti meg magát.

A munkaszervezők illetékének lerovása. Nagyvárad. Saját tud. Az alkalmazotti szerződéses illetékezésénél két kategóriát kell megkülönböztetni: az egyik a rendes alkalmazottak, a másik azon alkalmazottak csoportja, akik az igazgatóság tagjai is. Az előbbiekről és a bélyegtörvény 41-ik szakaszának 19. paragrafusára intézkedik s eszerint az irásos és szóbeli munkaszervezők után évi 1.8 százalékos illeték jár. Csak azon szerződéses esnek illeték alá, ahol az alkalmazott fizetése a havi 10 ezer leit meghaladja, mivel a munkaszervezői törvény 43-ik szakasza szerint a 10 ezer leien aluli havi fizetések illetékmentesek. Be kell fizetni az illetéket minden 1939. április 1. után kötött vagy meghosszabbított munkaszervezőségi, ha pedig a fizetés ez után a nap után emelkedett 10.000 lei fölé, úgy attól kezdődőleg illeték köteles. A 10 ezer leien felüli fizetéseknél nemcsak a 10 ezer leien felüli összeg, hanem a teljes fizetés után kell leróni az illetéket. Az igazgatósági tagsággal bíró tisztviselők a bélyegtörvény 5. szakaszának 4. paragrafusára alá esnek és ezeknél úgy a fizetés, mint a tantiéme után 1.68 százalék az illeték.

ISMÉT MEGJELENIK A „GAZETA CIUCULUI.” Csíkszereda. Saját tud. Gyergyószentmiklóson évek óta román nyelvű hetilap jelent meg egészen a legutóbbi időkig. Anastaziu Teodor főgimnáziumi tanár szerkesztésében. Időközben Anastaziu lemondott állásáról, ügyvédi irodát nyitott és ebben a minőségben polgármesterré is kinevezték. Emiatt a lap megjelenése szünetelt. A változott viszonyok miatt, tekintettel arra, hogy a Csíkszeredában eddig megjelent „Tinuțuri Săcuizate” című román hetilap is bebiztosította megjelenését, a „Gazeta Ciucului” rövidesen újból megjelenik.

Véres éjszakai merénylet az Őssi-telepen. Nagyvárad. Saját tud. Hétfőre virradó éjszaka tizenkét óra után, az Őssi-telep 1-es utca 7. számú ház előtt vérbefagyva találták Erdei Imre 40 éves cipészt, aki az Őssi-telep 8-ik utca 10. számú házában lakik. A járó-kelők értesítették a rendőrséget és a mentőket és azonnal megindult a nyomozás. Megállapították, hogy Erdei Imrét, aki laakásáról tartott hazafelé, ismeretlen egyének több késszurással súlyosan megsebesítették. Az egyik szurás a nyakán érte Erdei Imrét, aki a véres merénylet elkövetése után, elvesztette eszméletét. Erdei Imrét a mentők beállították a kórházba. A merénylet ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

Adományok. Horváth Ferencné részére „Jézus nevében” (Bucuresti) 100 leit küldtek. Rendeltetési helyére juttatjuk.

TÖLTSE
minden szabadidejét az ózondús
pormentes és fenyőillatos

Băile-Episcopesti
rádiumos
hullám-fürdőjében,
ahol népszerű 20 leies jegyárral
egész nap szórakozhat.

Allandó hullámverés.
Szellemileg kimerülteknek elősöngü!

EGYHÁZKÖZSÉGI ELNÖKVÁLASZTÁS. Temesvár. Saját tud. A helybeli józsefvárosi egyházközség választmánya vasárnap alakította meg az új egyházközségi tiszttart. Közfelkiáltással Prohászka Ede vezérigazgatót újból megválasztották díszelnöknek, Novotny Károly eddigi elnököt pedig örökös tiszteletbeli elnöknek. Ezután a magyarság köréből választottak elnököt, ebbe a tisztségbe Bogma Miklós került, al-elnökök Novotny Károly és Forgács Mátyas, pénztáros Wiezner Nándor, ellenőrök Wolf József és Feistammel Ferenc, iskolagondnok Novotny Károly, egyházközségi gondnok Kastner Oszkár, jegyzőkönyvvezetők Héber Mátyas és Eichert Mátyas, Heiblein Géza és Schäffer Fülöpöt, akik az egyházközség területéről elköltöztek, valamint Paky Menyhértet tiszteletbeli egyháztanácsosokká választották.

A Marosba fulladt egy aradi munkás. Aradról jelentik: Tegnap délután a Golira sporttelep háta mögött a Mucius Scaevola-utca táján tuta-josok fát rakodtak. Kopat József 28 éves munkás, aki a Str. Bogdan Voivod 70. szám alatt lakik, segédkezett a munkában. A tutajról a vízbe csuszott több szálla és Kopat a Marosba ugrott, hogy a fát kihalássza. Örvénybe került, amely elsodorta.

Csalás miatt elítéltek egy marosvásárhelyi kereskedelmi utazót. Csíkszereda. Saját tud. Egy alkalommal Berkovits Mór marosvásárhelyi kereskedelmi utazó felkereste Gál Antal idevaló ügyvédet. Gál ügyvéd férfi fehérműt rendelt az utazótól. Néhány nap mulva utánvétel meg is érkezett a fehérmű, azonban annak minősége nem felelt meg a rendelkezésnek. Berkovits legközelebbi újabb látogatása alkalmával magával vitte a kifogásolt fehérműt azzal, hogy azt kicseréli. Azóta többre szorultak. Gál ügyvéd csalás miatt büntető feljelentést tett Berkovits ellen. A törvényszék a kereskedelmi utazót egyhávi elzárásra és ezer lei pénzbüntetésre ítélte.

Rövid hírek a Tisza-Iza közből. Máramaros-sziget. Saját tud. Dr. Marina a Mihály prefektus rendeletet adott ki, hogy a visói járásban a hidakat és a rossz utrészeket javíttassák ki. — Máramarisszigeten a katonai gyakorlatra bevonultak családtagjai közül 275-ről 650-re emelkedett azoknak a száma, akik segélyre szorultak. — Dr. Marina Mihály megyefőnök meglátogatta az izai járás nagyobb községeit, ahol felülvizsgálatot tartott.

TÜZVÉSZ STOCKHOLM EGYIK NAGY RAKTÁRÁBAN ÉS IPARTELEPÉN. Stockholmból jelentik: Stockholm belvárosában hatalmas raktár-tűz pusztított, mely nagy károkat okozott. Kigyulladt a város másik részén egy ipartelep is.

Pályázat a nagyvárad-i Papneveldebe való felvételre

Azok az ifjak, akik hivatást éreznek a papi pályára és a szükséges szellemi és testi tulajdonságokkal rendelkeznek, terjesszék be folyamodványukat az Egyházmegyei Hatósághoz Nagyváradon. A sajátkezü folyamodványhoz mellékelni kell: a) keresztlevelet; b) érettségi bizonyítványt vagy ennek sikeres letételéről szóló igazolványt; c) a plébános (hitoktató-hittanár) zárt borítékban csatolt jellemző jelentését; d) a szülők házassági bizonyítványát; e) bérmelevelet. A személyes megjelenésre a jelentkezők a beküldött okmányok alapján értesítést kapnak. A felvételi vizsga anyaga: hittan, latin nyelv, szónoklás és ének.

Légvédelmi tudnivalók

A vármegye hivatalos közleménye

(2.)

A gáznak az óvóhelyre való behatolása esetén szükséges intézkedések.

Ha gáz hatol be a menedékhelyre, azt azonnal el kell hagyni és a bennlevő tárgyakat sem szabad benn kizozni.

Ha azonban a gázbeszűrődés csak gyenge és a menedékhely el van látva semlegesítő oldattal és permetező készülékkel, az utóbbit azonnal működésbe kell hozni. A gáz behatolási helyeit minél gyorsabban fel kell kutatni és nedves ronggyal el kell tömni. (Különös figyelemmel legyünk az ajtó nyílásokra.) Amennyiben a beszűrődés tovább tart, késelem nélkül el kell hagyni a helyiséget.

Tudnivaló, hogy a nem eléggé tömény gázoknak nincs könnyen meghatározható szaguk s általában nem hatnak azonnal.

Bombázás után a gázok által elárasztott menedékhelyeket ki kell tisztítani és alkalmazni kell az ismertett intézkedéseket. (Szellőztetés, permetezés, tűzoltás stb.)

A gránátölésérceket, különösen a lakóhelyek közelében levőket, a közelben levő, de meg nem fertőzött talajjal kell elföldelni.

A bombázás után fogatosítandó intézkedések.

Bombázások alkalmával többé-kevésbé tartós gázfajtákat lehet használni. Általában azonban a gázok nagyon káros hatóerővel bírnak (néhány napig is), kivéve bizonyos olyan eseteket, amelyeket a helyi hatóságok megjelölnek.

a) Személyekről való gondoskodás.

Bizonyos tartós gázok, tehát olyanok, amelyek néhány percig tartó szellőztetés után nem tűnnek el, égési nyomokat hagynak a bőrön, sőt a ruhán is keresztül hatnak (pl. az yperit). Tehát későbbi súlyos következmények elkerülése céljából, minden olyan személy, akit tartós gáz ért, minél gyorsabban leveti a ruháit és testét alaposan lemossa vízzel és bő szappannal (a haját és az arcát is) jól megtörülközik és nem fertőzött ruhát és fehérneműt ölt magára. Ezt az elővigyázatossági intézkedéseket mindenkinek ajánlatos megtenni, aki ki volt téve a gázok hatásának, még abban az esetben is, ha annak látható jele, mint például a bőrön, a szemén, vagy a tüdőn égés nyomai nem jelentek meg, mert ezek a gázmérgezés után néhány órával, néha néhány nappal észlelhetők. A fentebbi elővigyázatossági intézkedések annál hathatósabbak, minél gyorsabban elvégeztük azokat a bombázás után.

Minden gázmérgezésnek kitett egyén minél sürűbben jelentkezik vizsgálat végett a legközelebbi orvosi segélyhelyen:

b) az óvóhelyek kitisztítása.

E tekintetben két eset van:

1. Mikor a lövedék a pince szomszédságában

és nem annak belsejében robbant fel.

Ez esetben 48 órán át szellőztessük és ugyanakkor a lépcső alján rakjunk tüzet, ezeket az intézkedéseket mindjárt a bombázás megszűnése után végzi el alárcsal ellátott személy.

Két nappal később a pincét ismét lehet menedékhelynek használni.

2. Ha egy, vagy több lövedék robbant fel a menedékhelyen. Ebben az esetben nemcsak a lövedék válik veszélyessé, hanem a gáz egyrésze behatol a falakba, a padlóba és különböző tárgyakba, ruhákba, ami csak a pincében található és így ezek a tárgyak több napon át képesek a velük érintkezésbe jutó személyeket megmérgezni és azokon sérüléseket okozni. Egy ilyen megfertőzött menedékhely fertőtlenítését csak a fertőtlenítő szakcsapatok személyzete végezheti el.

Ha ezek nincsenek kéznél, a pincét csak alapos szellőztetés után, nyolc nap múlva lehet menedékhelynek használni;

c) a tárgyak fertőtlenítése.

A gázokkal érintkezésbe jött ételeket és italokat semmiesetre sem szabad fogyasztani.

Hasonlóképpen nem szabad a gázok által megfertőzött ruhaneműt, vagy ágyneműt használni. Ezeket néhány napok szabad levegőn kell tartani és kiporolni, a fehérneműt pedig tizenkét órán keresztül sodás vízben kell áztatni, majd megmosni.

Kerülni kell az ilyen fehérnemű, vagy bármely tárgy csupasz kézzel való érintését, ha azok előzetesen nem voltak fertőtlenítve.

A polgármesteri hivatal (vagy az iskolák) minden szükséges felvilágosítást megadnak.

Hogyan kell védekezni a légitámadások hatása ellen.

A megyei prefektúra hirdménye szerint, riadó esetén a veszélyt elsősorban szirénák útján jelzik, melyek rövid, változó hangmagasságú jeleket adnak, vagy pedig a templomok harangzúgásával. Amikor megadták a riadójelet, mindenki — ha csak nem kapott különleges megbízatást — a legközelebbi óvóhelyre (pince, árok) igyekszik, de nem rohanva, hanem gondosan ügyelve arra, hogy elkerülje a pánikkeltést. A víz-, gáz- és villanyórákat az összes lakásokban gadoosan el kell zárni.

A hatóságok által jóváhagyott óvóhelyek nappal felirattal, éjszaka pedig fényjellel vannak megjelölve. Akiknek gázálarcuk van, tartsák kezük-ügyében.

A bombázás idején maradjon mindenki az óvóhelyen és tartsa magát az ott kifüggesztett utasításokhoz mindaddig, míg kívülről sem jelzik, hogy elmúlt a veszély és el lehet hagyni az óvóhelyet. Bombázás után néhány napig lehetőség szerint senki se járjon a bombázott részeken, különösen meleg időben és napsütés idején.

Meglepetészerű bombázésnál a következőket kell tenni:

a) A pincébe menni, amelyet hermetikusan el

Vimmer M. Anzelm O. S. M.:

A megváltás bölcsődala

Gondolatok a „Magnificat”-ról ára 135 lei és portó.

Megrendelhető: a Magyar Lapok kiadó-hivatalánál, Oradea, Sir. Regele Carol 5.

kell zárni a gázok ellen és fell kell tenni a gázálarcot.

b) Hogyha nincs használható pince, senki se menjen az utcára, kerülje mindenki azt, hogy az ablakhoz menjen, mert így kitéheti magát a lövedék repeszdarabok találatának.

Előnyös vastag fal mellett elhelyezkedni, vagy még jobb két vastag fal összeszőgésénél meghúzódni. Az ajtókat és ablakokat légmentes módon el kell zárni.

c) Aki támadás idején mezőn, vagy az utcán van és megfelelő óvóhelyre nem tud eljutni, húzódjék meg árokban, vagy a falak sarkában. Ha bomba robban, gyorsan a földre kell feküdni, nehogy a repeszdarabok kárt tehesse az emberben.

Mit nem szabad tenni?

Ne tartózkodjék senki olyan helyiségben, ahol lövedék robbant. Kézrel senki se nyuljon a szeméhez. Ne nyuljon senki a gázok által megfertőzött földhöz, vagy lövedékmaradékokhoz. Senki se lépjen be olyan helyiségbe, amelybe gáz hatol be, mielőtt ki nem kérte az egészségügyi hatóságok jóváhagyását. Senki se fogyasszon olyan élelmiszereket, vagy italokat, melyek gáz hatásának voltak kitéve, vagy erre gyanusak. Ne használjon senki olyan ruha-, vagy fehérneműdarabot, melyek gázokkal voltak érintkezésben. Ezeket a ruhadarabokat rögtön meleg vízben, szódával kell kifőzni.

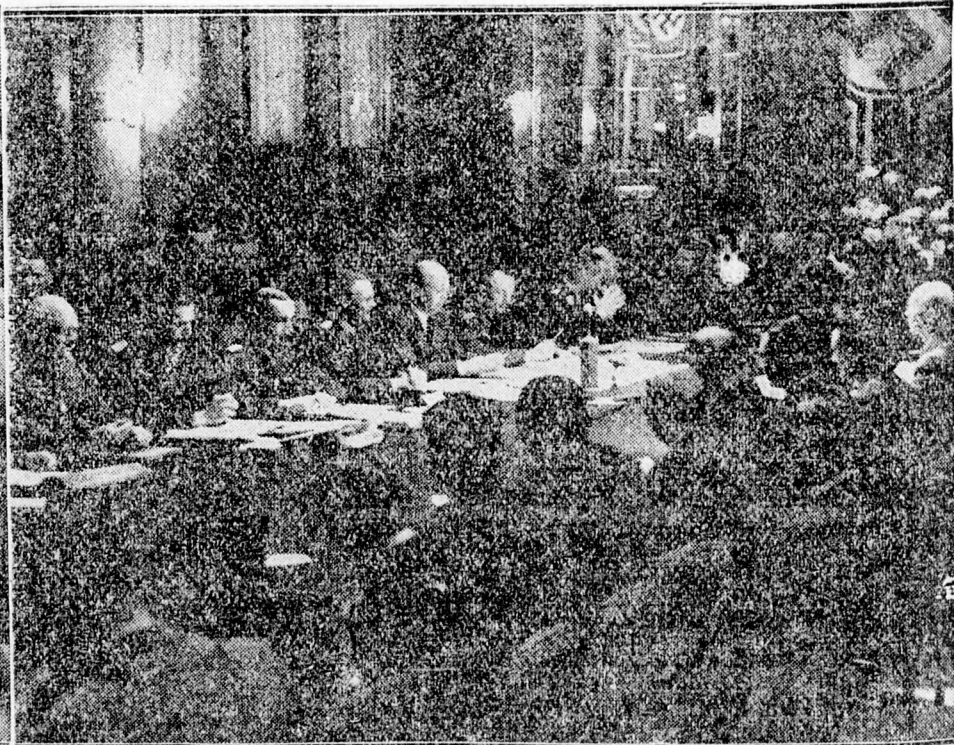
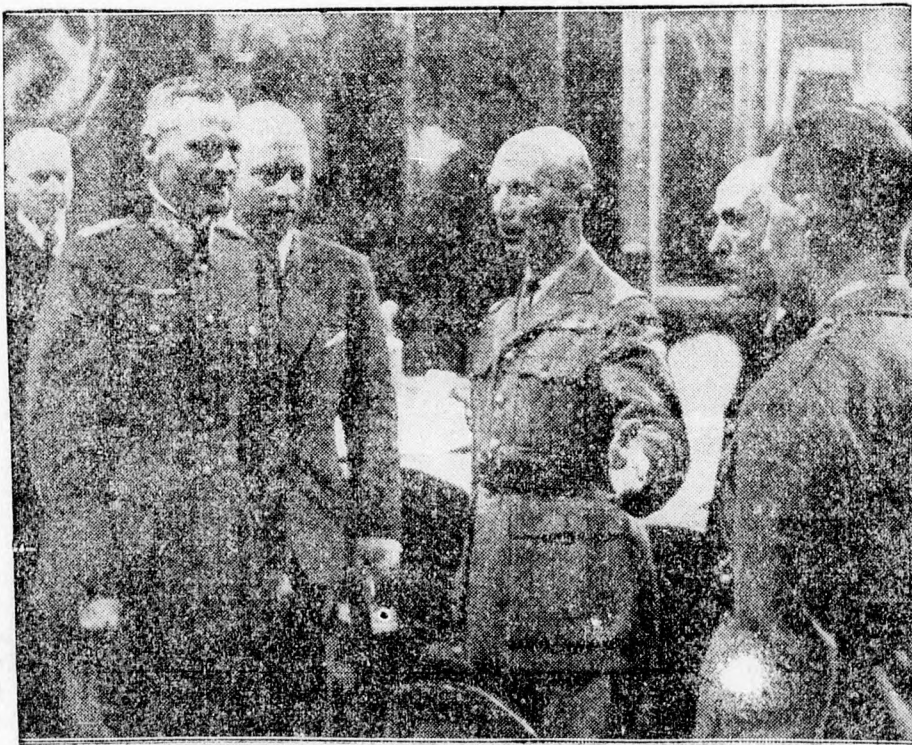
Aki bombázott hely közelében volt, vagy aki gáztámadásba került, csak akkor járkaljon, ha azt az orvos megengedte. Az illető kérje, hogy szállítsák a segélyhelyre.

A gyújtóbombát nem szabad vízzel leönteni és csak arra kell szorítkozni, hogy a bomba hatókerületének környékén akadályozzák meg a tüzet.

A riadó végét jelentő jelzések.

A riadó végét általánosságban rövid, szaggatott, több percig tartó szirénajelzéssel és hosszú harangjelzéssel hozzák tudomásra.

Gáztámadás után a riadó végét minden óvóhelyen a fertőtlenítő csapatok jelentik be, amikor a veszély már megszűnt. Gáztámadás után nem kell rögtön kimenni az utcára. Azok, akik kényszerülve vannak, hogy elhagyják a házat, kérjenek utasításokat a velük találkozó fertőtlenítő csapatoktól és tartsák be az utasításokat.

Mint ismeretes, a német-francia fegyverszüneti tárgyalások lefolytatására kiküldött bizottság Wiesbadenben tartotta üléseit. Képeink ezekről a tárgyalásokról készültek. Az első kép azt a jelenetet örökíti meg, amint a francia delegáció elnöke, Hutzinger tábornok bemutatja egymásnak a francia és német tárgyaló feleket. Másik képünk tárgyalás közben készült.

SPORT

A Ferencváros bejutott a KKK döntőjébe

Döntetlen a második Rapid—Gradjanszky találkozó eredménye s harmadik mérkőzésen dől el, hogy melyik csapat lesz a Ferencváros ellenfele

A Kis Középeurópai Kupáért folyó küzdelem döntőjébe való jutásért harcolt vasárnap a Duna völgyének négy legjobb csapata. S nem hiába nagy volt a tét, a négy csapat minden erejét játékbodva küzdött a zöld gyepen. Két KKK mérkőzést játszottak le vasárnap. Az egyik a Ferencváros—Beogradszky, a másik a Rapid—Gradjanszky találkozó volt. Mindkét mérkőzés kemény, de mindvégig sportszerű — egyszóval igazi kupaküzdelmet hozott. A vasárnapi két mérkőzés eredményei alapján azonban egyelőre csak egy csapat, a budapesti Ferencváros jutott a döntőbe. A Ra-

pid másodszer is döntetlenül játszott a zágrábi Gradjanszkyval s így a döntőbejutott Ferencváros egyelőre nem tudja, hogy a zágrábi vagy a bukaresti csapat lesz az ellenfele. Ez majd a harmadik mérkőzésen dől el, amelynek helyét és időpontját egyelőre nem lehet tudni. A vasárnapi fordulóban résztvett négy csapat közül kétségtelenül a Ferencváros bizonyult a kupa legnagyobb esélyesének. Nyugodt, biztos játéka s a csapat lelkes küzdőképessége talán kiküszörülte azt a csorbát, amelyet a magyar csapatok s a magyar válogatott ejtett a magyar labdarugás hírnevének.

Rapid—Gradjanszky 0:0

Egyetlen gól esett a mérkőzésen — azt sem adta meg a játékvezető

Bucurestiből jelentik: A román fővárosban 9 ezer néző előtt játszották le a nagy mérkőzést. A zágrábi csapat azzal az elhatározással érkezett Bucurestibe, hogy mindenáron győznie kell. És a magyar fővárosban az Újpest ellen elért eredménye alapján nem látszott hihetetlennek, hogy a zágrábiak be is tudják váltani elhatározásukat. A Rapidnak mindenesetre sokkal könnyebb volt a helyzete, hiszen hazai pályán játszott és összesen egygólos előnnyel kellett volna megnyernie a mérkőzést. Hogy ez nem sikerült, az elsősorban a Gradjanszky ereje és a saját széteső játéka miatt történt.

Atanasoff bolgár játékvezető sípjelére a következő összeállításban kezdte meg a két csapat a játékot:

Gradjanszky: Uhr, Brozovici, Belosevics, Fjaicsi, Jazbinsk, Kokotovics, Zimmermannsics, Wolf, Lesnik, Antalkovics, Jalant.

Rapid: Rădulescu, Slivatz, Lengheriu, Vintila, Răsinariu, Moldoveanu, Sipos, Sinko, Barátky, Bogdan, Auer.

Az első félidő egyenlő ellenfelek mérsékelt színvonalu küzdelmét hozza, a Gradjanszky

védelme pompásan dolgozik, a Rapid védelmében viszont Slivac nagyon sokat hibázik és csak a szerencsének köszönhető, hogy a Gradjanszky nem tud a vezetésre szert tenni. A jugoszláv bajnok ötösfogata szépen játszik a mezőnyben, de a kapu előtt tehetetlennek bizonyul. A Rapidban Sipos kitűnően érvényesül, de két lövését kapufa menti.

A 18-ik percben a Gradjanszky Zimmermannsics révén gólt ér el, amit a bíró les címén nem ad meg.

Helycserékkel akar segíteni magán a Rapid.

Helycsere után a Rapid nagy fölénybe kerül, de a lövések nem sikerülnek. Ezután a csatárok csereberéje következik. Sipos kivételével a többi csatárok egymásután helyet cserélnek. Bogdan jobbösszekötőt, majd balszélsőt, Auer balösszekötőt játszik, de így sem sikerül semmi. A 41-ik percben Barátky kitér, de közelről ront.

Szögletarány 5:5 volt.

A harmadik mérkőzés helyét és idejét lapzártáig nem kaptunk döntést

Ferencváros—Beogradszky 2:0 (0:0)

Sárosi dr és Lázár góljai juttatták a döntőbe a budapesti zöldfehéreket

Budapestről jelentik: Tíz ezer néző volt kíváncsi arra a küzdelemre, amely azt volt hivatva eldönteni, hogy a két csapat közül melyik kerüljön be a döntőbe. A jóképességű belgrádi csapat nagy előnnyel indult, amennyiben, mint ismeretes, Belgrádban egygólos győzelmet aratott a Ferencváros felett. Igaz, ennek a győzelemnek csökkentette az értékét az, hogy a második mérkőzést Budapesten a zöld-fehérek „barlangjában” kellett lejátszani. Erős ellenfél volt a Beogradszky számára a Ferencváros, azonban a belgrádiak sem adták meg könnyen magukat. A két csapat Miess bécsi játékvezető sípjelére a következő összeállításban futott a pályára:

Ferencváros: Csikós — Polgár, Szójka dr — Pósa, Sárosi III, Lázár — Bíró, Kiss, Sárosi dr, Kiszely, Gyetvai.

Beogradszky: Mirkusits — Sztioevits, Dubac — Manola, Dragiesevits, Lechner — Glisovits, Valjanits, Bozsovits, Vujadinovits, Nikolits.

Az első félidő ferencvárosi fölény jegyében indul s a belgrádiak a félidő végéig kitűnően tartják magukat. Közvetlen védelmük visszaveri a zöld-fehér csatárok leghevesebb támadásait is. A Ferencváros nappal szemben, de egy kis gyenge támogató hátszéllel játszik az első félidőben. A belgrádiak a Ferencváros rohamait éppen csak hogy el tudják háritani. Néhány támadásuk már a pestiek kitűnő fedezetsorán megeked. Eredményt

azonban egyik fél sem tud felmutatni s így a félidőben döntetlen a játék állása.

Erősít a Fradi s megtörik a belgrádiak ellenállása.

Szünet után a sokkal egységesebben és biztosabban játszó Ferencváros fokozott erővel folytatja a belgrádiak kapuja elleni ostromot. A belgrádiakon már látszik az első félidő nagy küzdelmének fáradtsága. Még így is kitűnően tartják magukat s csak Sárosi dr ügyességének köszönhető, hogy alig a félidő megkezdése után néhány perceel a kitűnő magyar csatár a szech kapust kicselezve, megszerzi a mérkőzés első góját. A vezetés még nagyobb erőt ad a Ferencvárosnak s már látszik, hogy eldőlt a mérkőzés sorsa. A BSK megkísérel egy néhány támadást, de eredménytelenül. Közben a magyar csatárok, sőt a fedezetsor játékosai is egymásután küldik veszélyesebbnél veszélyesebb lövéseiket a belgrádiak kapuja felé. Így születik meg a második gól Lázárnak a tizenhatosról ívelt gyönyörű labdájából. Lázár gólja a Ferencváros számára a döntőbejutást, a Beogradszky számára a kiesést jelentette. Az utolsó percekben csak a szerencse és a kapufa menti meg a belgrádiakat a harmadik góltól.

A játék végén a tízezres közönség lelkesen ünnepelte a magyar bajnokesapatt, amely ezzel a győzelmével bejutott a döntőbe s a legnagyobb esélyese lett a KKK bajnokságának.

RÁDIÓ

SZERDA, JULIUS 10.

Kísérleti adó (rövid hullámon). 6.45 Hírek. Radio Románia és Radió Bucuresti. 13 Kulturális hírek. 13.15 Hangverseny. 14 Hírek. 14.30 Hangverseny. 15 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven. 20 Időjelzés, hangverseny. 20.30 Hírek. 20.50 Hírek magyar nyelven. 21 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven. 21.15 Hangverseny. 22 Hírek. 22.15 Hangverseny. 22.30 Híreknek közvetítése francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna. 8 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Előadás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó és időjárásjelentés. 13.10 A rádió szalonzenekara. 13.40 Hírek. 14.20 A 15. honvédelmi vezred zenekara. 15.30 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.20 Mesék. 17.45 Időjelzés, hírek. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 Operatrézletek hanglemezeiről. 19 A magyarság új honfoglalása a törökvesztés után. Szabó István dr előadása. 19.30 Cigányzene. 20.15 Hírek. 20.25 A Váci Vox Humana Énekkar. 21 Radió a rádióról. 21.10 Közvetítés az Erzsébetvárosi Színházról: Sárgarigófészek, operett. 22.20 Hírek. 23.50 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.35 Cigányzene. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 11.

Kísérleti adó (rövid hullámon). 6.45 Hírek. Radio Románia és Radió Bucuresti. 13 Kulturális hírek. 13.15 Hangverseny. 14 Hírek. 14.30 Hangverseny. 15 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven. 20 Időjelzés, hangverseny. 20.30 Hírek. 20.50 Hírek magyar nyelven. 21 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven. 21.15 Hangverseny. 22 Hírek. 22.15 Hangverseny. 22.30 Híreknek közvetítése francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna. 8 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Előadás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó és időjárásjelentés. 13.10 T. Mailáth Mária grófnő énekel zongorakísérettel. 13.55 Gordonka. 14.30 Melles-zenekar. 17.15 Ruszin hallgatónak. 18.15 Cigányzene. 19 Felolvasás. 19.20 Táncclemezek. 20.05 Előadás. 20.25 Magyar nóták. 20.40 Előadás. 21.15 Operaházi zenekar. 23.10 Cigányzene. 24.25 Jazz-számok hanglemezeiről

PÉNTEK, JULIUS 12.

Kísérleti adó (rövid hullámon). 6.45 Hírek. Radio Románia és Radió Bucuresti. 13 Kulturális hírek. 13.15 Hangverseny. 14 Hírek. 14.30 Hangverseny. 15 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven. 20 Időjelzés, hangverseny. 20.30 Hírek. 20.50 Hírek magyar nyelven. 21 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven. 21.15 Hangverseny. 22 Hírek. 22.15 Hangverseny. 22.30 Híreknek közvetítése francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna. 8 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Előadás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó és időjárásjelentés. 13.10 Cigányzene. 14.30 Jazz. 18.15 Hanglemez-műsor. 18.45 Előadás. 19.15 Magyar nóták. 20.25 Hangjáték. 21.55 Külügyi negyedóra. 22.10 Sztlatko Tolszki hegedű. 23.10 Táncclemezek. 24.20 Cigányzene.

SZOMBAT, JULIUS 13.

Kísérleti adó (rövid hullámon). 6.45 Hírek. Radio Románia és Radió Bucuresti. 13 Kulturális hírek. 13.15 Hangverseny. 14 Hírek. 14.30 Hangverseny. 15 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven. 20 Időjelzés, hangverseny. 20.30 Hírek. 20.50 Hírek magyar nyelven. 21 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven. 21.15 Hangverseny. 22 Hírek. 22.15 Hangverseny. 22.30 Híreknek közvetítése francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Torna. 8 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Előadás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó és időjárásjelentés. 13.10 Balalajka-zenekar. 14.30 Művészlemezek. 17.15 Mesék. 18.15 Aranyhegedű-pályázat hangversenye. 19.15 Előadás. 19.35 Cigányzene. 20.40 Amirről mindenki beszél. 21.10 Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.10 Cigányzene. 24.20 Táncclemezek. 1.05 Hírek.

A XV. század lánoszavú szerzetese.

SAVONAROLA

ma is az igazság erejével ható, mely zengésű verseit fordította magyarra és gyűjtötte kötetbe

PAKOCs KAROLY

Az irodalomtörténeti érdekességű kötet ára mindössze 30 Lei

LEGUJABB

Honvédelmi munkaszolgálatot hoztak be Magyarországon az aratás elvégzésére

Az összes polgári lakosság tartozik a munkaszolgálattal. — A legutóbb bevonult tartalékos katonák 80 százalékát is szabadságot adják az aratás idejére

Budapestről jelentik: A Budapesti Értesítő közli: A honvédelmi miniszter intézkedett, hogy az aratási munkálatok zavartalan elvégzése biztosítva legyen. A felsőház legutóbbi ülésén egy interpellációra válaszolva Bartha Károly honvédelmi miniszter kijelentette, hogy két csoportban két-két hetes szabadságot kíván engedélyezni a bevonult katonáknak. A nyári szabadság-lások azonban az elgondolás szerint, ahogyan eredetileg tervezte, a mai körülmények között nem valósítható meg. A honvédelmi miniszter tehát az aratásnak idejében való és zavartalan lebonyolítása érdekében úgy intézkedett, hogy

a honvédelmi munkaszolgálat utján igénybe vett erőket pótolják a bevonult aratómunkásokat és gazdákat. Ezenkívül intézkedett, hogy a vonalmögötti területen az utóbbi időben bevonult alakulatok 80 százalékát aratási szabadságot kapjon. A honvédelmi miniszternek ezek a rendelkezései már a hétfői napon életbe lépnek.

Ugyancsak a Budapesti Értesítő jelenti, hogy a gazdasági miniszterek hétfőn délelőtt 9 órakor Teleki Pál miniszterelnök elnökletével a miniszterelnökségen gazdasági tanácskozásra ültek össze.

Az amerikai tengerészeti minisztérium vizsgálatot indított egy angol h. résztelés miatt

Az angol hír szerint egy német buvárhajó megtorpedózott egy amerikai torpedórombolót. — Az amerikai vizsgálat megállapította, hogy a hír nem igaz

Londonból jelentik: A Reuter angol hírügynökség jelentése szerint Newyorkban híre terjedt, hogy egy német buvárhajó megtorpedózta az Egyesült Államok egyik torpedórombolóját. A Reuter híre szerint a spanyol partoktól négyszáz mérföldnyire történt a támadás.

Az amerikai tengerészeti minisztérium hala-

déktalanul megindította a vizsgálatot és érintkezésbe lépett a nevezett torpedórombolóval, mely tudatta, hogy semmi támadás nem érc. Az amerikai minisztérium erre hivatalosan közölte, hogy a torpedórombolónak semmi baja nem történt és ez idő szerint az egyik kikötőben tartózkodik.

Roosevelt végleg elhatározta, hogy harmadszor is jelölteti magát az elnökségre

Washingtonból jelentik (Stefani): Roosevelt elnök hosszasan tanácskozott Farley postaiügyi miniszterrel és a demokrata párt főtitkárával. Az amerikai lapok szerint Roosevelt

végleg elhatározta, hogy elfogadja a jelöltetést a harmadszori megválasztásra. A demokrata párt ezen a héten szombaton Chicagóban tart országos gyűlést.

Kedden gyűl össze a francia törvényhozás két háza, hogy összehívja az alkotmányozó nemzetgyűlést

Vichyből jelentik (Havas): A francia törvényhozás két háza az eddigi rendelkezések szerint kedden ül össze. A kamara délelőtt, a szenátus délután tárgyal. A két ház a nemzetgyűlés összehívásáról határoz. A nemzetgyűlés összehívását szerdára tervezik.

Angol-francia elienséges szembenállás a Martinique szigeténél.

Rómából jelentik: Martinique szigetéről továbbra is riasztó hírek érkeznek. A sziget közelében készülve a brit hajóhad ultimátumára. — Francia részről közölték, hogy a brit hajóhad Francia részről közölték, hogy a brit hajóhad által létesített tengerzár következtében a sziget és a szárazföld között megszakadtak a kapcsolatok. Francia részről kijelentették, hogy a közelmultban lezajlott Orlan elleni támadás után kevés hitelt talál Anglia cáfolata, mintha ő Martinique nem vette volna zár alá. A cáfolatnak annál kevésbé hisznek, mert vasárnap este éppen Londonban jelentették ki, hogy a nyugat-indiai vizeken egyes brit hadihajók tartózkodnak.

Gyöngye légi tevékenység az angol partok fölött.

Londonból jelentik: Az angol légügyi minisztérium jelenti, hogy vasárnap este gyenge légi tevékenység folyt le az angol partok felett. Bombákat csak az északkeleti partok két pontján

dobtak le. Néhány ház megrongálódott, de komolyabb anyagi kár nem történt. Három angol harci repülőgép nem tért vissza járőr-utjáról.

Radocsay László magyar igazságügyminiszter hazakerkezett a belgrádi látogatásból

Fokozódott a jugoszláv-magyar barátság.

Budapestről jelentik: Radocsay László magyar igazságügyminiszter vasárnap reggel kíséretével elutazott a jugoszláv fővárosból. A pályaudvaron Markovics Lázár jugoszláv igazságügyminiszter bucsuztatta. Megjelent még a pályaudvaron Tomics főpolgármester és a jugoszláv jogi élet több kitünősége. Magyar részről Bakách-Besseney magyar követ és v. Vasváry vezérkari ezredes, katonai attasé bucsuztatta a magyar igazságügyminisztert. A magyar és jugoszláv előkelőségek tíz percet töltöttek el szívélyes beszélgetésben, majd a magyar vendégek elbucuztak és felszálltak szalonkocsijukba. Radocsay igazságügyminiszter és kísérete vasárnap délután megérkezett Budapestre. Megérkezésekor nyilatkozott a sajtó képviselőinek és hangsúlyozta azt a reményét, hogy látogatása hozzájárult a két nemzet közötti barátságos viszony továbbfejlesztéséhez.

A szamos-tartományi királyi helytartóság megváltoztatta a hústalan napokat

Nagyvárad. Saját tud. Szamos tartományi királyi helytartósága jóváhagyta, hogy Nagyváradon kedd, szerdán és csütörtökön legyenek a hústalan napok.

Ciano külügyminiszter látogatása a franciaországi volt harctereken

Saarbrückentől kiindulva teszi meg körújtát. Hétfőn a Maginot-vonalat nézte meg

A Stefani iroda kiküldött tudósítója jelenti Ciano különvonatáról:

Az olasz külügyminiszter különvonata hétfőn délelőtt 10 óra 5 perckor Saarbrückenbe érkezett. Ciano kíséretében van Dörnberg protokollfőnök, Alfieri olasz és Mackensen német nagykövet, valamint több magasrangú tisztviselő. Ciano az állomáson hatalmas tömeg üdvözölte nagy lelkesedéssel. Az olasz külügyminiszter Saarbrückenből kiindulva kezdi meg a nyugati hadműveletek színterének megtekintését. Hétfőn a Maginot-vonalat látogatja meg. A gépkocsisor Saarbrückenből Metzbe és Verdunba megy és este tér vissza a városba. Ciano elkíséri útjára Dittmann mérnökari tábornok.

A délkeleteurópai kérdés a berlini tanácskozásokon.

Berlinből jelentik: A Neue Zürcher Zeitung berlini levelezője szerint Hitler és Ciano találkozik a délkeleteurópai eseményekkel áll összefüggésben. Délkelet-Európában ugyanis Olaszországnak és Németországnak egyaránt érdeke, hogy valamennyi kérdés békés úton oldódjék meg.

A semmitőszék is helybenhagyta a Max Ausschnitt ellen hozott ítéletet

Az elítelt iparmágnás bevonult a fegyházba s megkezdte büntetésének leöltését

Bucurestiből jelentik: A Semmitőszék második szekciója meghozta döntését Max Ausschnitt nagyiparos felfolyamodása ügyében. Mint ismeretes, úgy Ausschnitt, mint pedig a román állam felfolyamodást jelentett be a bucuresti-i táblabíróság ítélete ellen. A tábla ugyanis helybenhagyta a törvényszék ítéletét, amely amellel hogy csalárd ügykezelés és de-

Püspök-fürdői kedvezményes fürdőjegyek kaphatók kiadói-vatalunkban.

vizaüzérkedés miatt hat évi börtönrre ítélte a volt iparmágnást, egészében elismerte a Resita részvénytársaság kártérítési igényét, míg a Nemzeti Bank kártérítési igényét csak részben ismerte el. A Semmitőszék elutasította mindkét felfolyamodást, úgyhogy az Ausschnitt-ítéle most már jogerős. A legfőbb bíróság visszautasította azt a kérést is, hogy az alkotmányosság szempontjából való felülvizsgálás céljából a Semmitőszék egyesített szekciói elé vigyék azokat a törvényeket és rendelkezéseket, amelyeket Ausschnitt elítélésénél a bíróság figyelembe vett. A főügyészség azonnal intézkedett, hogy Max Ausschnitt-ot átkísérjék abba a fegyházba, ahol büntetését ki fogja tölteni.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-út 5. szám.

GENZURAT